

Mr. SPEAKER.—I have already explained my position. I do not think there is any force in the point of order.

Motion re: Situation arising out of Placing of Report of the Commission on Maharashtra-Mysore-Kerala boundary dispute before Parliament.

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—Sir, I move :

“That the situation arising out of placing of the report of the Commission of Maharashtra-Mysore-Kerala boundary dispute before the two Houses of Parliament on 18th December 1970, be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That the situation arising out of placing of the report of the Commission on Maharashtra-Mysore-Kerala boundary dispute before the two Houses of Parliament on 18th December 1970, be taken into consideration.”

There are a number of substitute motions. The first motion is in the name of Mr. Nagappa. He may move the motion.

Sri P. B. NANDIHALI.—Sir, I rise to a point of order. My point of order is that the motion of the Chief Minister is unwanted in this House.....

Sri S. M. GUREDDI (Muddebihal).—Under what rule, he is raising the point of order, Sir? It should not be permitted.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ ದಿದ್ದಾಗ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವರು ಮೊದಲು ಯಾವ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕು.

Sri P. B. NANDIHALI.—Under Rule 311 (2).

Sri M. NAGAPPA.—Let him say what rule has been contravened. The Chief Minister has simply moved the motion. Let us know whether there is any breach of any rule by the Chief Minister. Rule 311 is a general rule.

Sri P. B. NANDIHALI.—Sir, the Parliament has every right to discuss.....

Sri S. M. GUREDDI.—Who are we to question the right of Parliament? Who are we to talk about Parliament here?

Sri P. B. NANDIHALI.—Sir, the Chief Minister is challenging the supreme powers of Parliament. This border issue is a long-standing question.....

Sri M. RAMAPPA (Hosadurga).—The Hon. Speaker cannot permit any point of order to be raised in a vacuum. A point of order cannot

be raised in vacuum. There is no business in the House. The Motion is moved and the next step is to be taken. How can he raise any point of order.

Mr. SPEAKER.—I have understood the point of order. Sri Nandihali may please resume his seat.

Sri P. B. NANDIHALI.—I will finish within one minute, Sir.

Sri M. RAMAPPA.—The Speaker cannot permit this point of order.

Sri P. B. NANDIHALI.—The Chief Minister is challenging the sovereign power of Parliament which he cannot do. In fact, when the report came up for discussion.....

Mr. SPEAKER.—The Hon. Member is making a speech. I cannot allow that. I request him to resume his seat.

Sri P. B. NANDIHALI.—I shall finish in one minute, Sir.

Mr. SPEAKER.—I have understood the point of order. The Hon. Member means to say that the motion cannot be moved in this House, because Parliament is supreme, and nobody has the authority to question the supremacy of Parliament. I hold that this House has every right to consider matters which are vital to the interest of the State and questions involving the integrity of the State; Hon. Member knows that under Article 3 of the Constitution, if there is any change in the boundaries of the State, Parliament can take up only when the question is referred to the State and its opinion is taken. This is a matter vitally concerning the State and therefore, this Assembly has got every right to discuss it. I do not think there could be any point of order on that. There are a number of substitute motions. The first motion stands in the name of Sri Nagappa. He may move the motion.

[Sri Nandihali, Sri Sirdesai, Sri Saynak withdrew.]

Sri M. NAGAPPA.—Sir, I beg leave of the House to move the substitute motion :

“This House, while reiterating its previous decision to implement the Mahajan Commission Report *in toto* expresses its deep regret, for the reason that the Government of India, un-authorisedly placed the Mahajan Commission Report on the tables of both Houses of Parliament of India, merely yielding to the political pressure of Maharashtra.

“This House further resolves to give a call to all the members of this august House to resign forthwith and also to request the Members of Parliament of both Houses from Mysore State (including Ministers) to resign, in case the Government of India fails to withdraw the Mahajan Commission Report from the respective Houses of Parliament, and further fails

(SRI M. NAGAPPA)

to take such other steps to implement the Mahajan Commission Report in its entirety in the next coming sitting of the Session."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That this House, while reiterating its previous decision to implement the Mahajan Commission Report *in toto*, expresses its deep regret, for the reason that the Government of India, un-authorisedly placed the Mahajan Commission Report on the tables of both the Houses of Parliament of India, merely yielding to the political pressure of Maharashtra.

"This House further resolves to give a call to all the members of this august House to resign forthwith and also to request the Members of the Parliament of both Houses from Mysore State (including Ministers) to resign, in case the Government of India fails to withdraw the Mahajan Commission Report from the respective Houses of Parliament, and further fails to take such other steps to implement the Mahajan Commission Report in its entirety in the next coming sitting of the Session."

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಏನು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮೋಷನ್ನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ, ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಂಥಾದ್ದು ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ನಾವು ಆ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಭಾ ನಾಯಕರು, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಾನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಇಂಥಾ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಚ್ಛಾಗ ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಏನು ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಭಾನಾಯಕರು ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಏನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಂಖಾತರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿ ನಂತರ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

Sri S. SIVAPPA.—Sri Krishnan is suggesting a procedure. Why do you shut him out?

Mr. SPEAKER.—I shall explain the procedure according to Rules. When a motion is moved that a certain matter be taken into consideration, that motion cannot be voted upon. If there is a substitute motion and if it is permitted by the Speaker, it could be voted upon. I do not want to prevent any substitute motion being brought. When a substitute motion is brought before the House, it should be moved by the Member concerned so that the members could offer their comments on the substitute motion also. Otherwise, if substitute motions were to come at the end of the day, members who have spoken earlier will not have an opportunity to comment on the substitute motions. I am therefore permitting the Hon. Members to move the substitute motions so that Hon. Members may make reference to them. That is a simple procedure that has been adopted.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಸಭಾನಾಯಕರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಅನ್ನು, ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡೋಣ. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಯಾವುದೂ ನಿರ್ಣಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ತರಹ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ಅನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುವುದಾದರೆ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ತರಬೇಕು? ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿ ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈಗ ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವೂ ನಕ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಒಮ್ಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ಞಾನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೌದು.

Mr. SPEAKER.—I have adopted a particular procedure and now I shall call up Sri Kadam to move his substantive motion.

Sri B. P. KADAM.—Sir, I move the following substantive motion:

“This Assembly welcomes the placing of the Mahajan Commission Report on Maharashtra-Mysore-Kerala boundary dispute on the Table of the two Houses of Parliament and respectfully urges upon the Sovereign Parliament to finally solve this border dispute on the principles of contiguity, linguistic majority, taking village as an unit and respecting the wishes of the people of the border area and help to strengthen the cause of national integration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That this Assembly welcomes the placing of the Mahajan Commission Report on Maharashtra-Mysore-Kerala boundary dispute on the Table of the two Houses of Parliament and respectfully urges upon the Sovereign Parliament to finally solve this border dispute on the principles of contiguity, linguistic majority, taking village as a unit and respecting the wishes of the people of the border area and help to strengthen the cause of national integration.”

Sri P. B. NANDIHALI.—Sir, I move the following motion :

“That this Assembly is of the opinion that this long standing boundary dispute between Maharashtra-Mysore and Mysore-Kerala is causing a lot of harassment to the border people and urges upon the Parliament to solve it by introducing a Bill, taking into consideration the linguistic principles of village as a unit, geographical contiguity, linguistic majority and wishes of the people and help to strengthen the cause of national integration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That this Assembly is of the opinion that this longstanding boundary dispute between Maharashtra-Mysore and Mysore-Kerala is causing a lot of harassment to the border people and urges upon the Parliament to solve it by introducing a bill, taking into consideration the “Linguistic principles of village as a unit, geographical contiguity, linguistic majority and wishes of the people and help to strengthen the cause of national integration.”

Sri B. B. SAYANAK.—I move :

“That we the members of the Legislative Assembly, congratulate the Central Government to place the Mahajan Report ‘On Maharashtra-Mysore-Kerala’ before the two Houses of Parliament on 18th December 1970. The boundary dispute must be solved on the basis of village as a unit, contiguity, relative majority and wishes of the border people.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That we the members of the Legislative Assembly, congratulate the Central Government to place the Mahajan Report “On Maharashtra-Mysore-Kerala” before the two Houses of Parliament on 18th December 1970. The boundary dispute must be solved on the basis of village as unit, contiguity, relative majority and wishes of the border people.”

SRI N. B. SIRDESAI.—I wish to move the following motion :

“That this Assembly fully appreciates the placing of the Mahajan Commission Report on Maharashtra-Mysore-Kerala boundary dispute before both the Houses of Parliament and respectfully request the Sovereign Parliament to solve this border dispute on the equitable principles of linguistic majority, contiguity and taking village as a unit, in order to help the national integration.”

MR. SPEAKER.—Motion moved :

“That this Assembly fully appreciates the placing of the Mahajan Commission Report on Maharashtra-Mysore-Kerala boundary dispute before both the Houses of Parliament and respectfully request the Sovereign Parliament to solve this border dispute on the equitable principles of linguistic majority, contiguity and taking village as a unit, in order to help the national integration.”

SRI D. B. KALMANKAR.—Sir, I move the following motion :

“That this House while reiterating its past decision to implement the Mahajan Commission Report *in toto*, express its deep regret and resentment for the untoward attitude shown by the Government of India while simply placing the Mahajan Commission Report on the Table of both the Houses of Parliament of India on 18th December 1970 by shirking its responsibility and yielding to the political pressure of Maharashtra.

“Hence this House resolves, in order to bring all moral force on the Government of India for implementation of the Mahajan Commission Report in entirety to give call to all the hon. members of this House including the Ministers to resign forthwith and also requests the hon. members of Parliament including the Ministers from Mysore to resign in case the Government of India fails to withdraw the Mahajan Commission Report from the respective Houses of the Parliament and further to take suitable steps to implement the Mahajan Commission Report *in toto*, in the next sitting of the Session.”

MR. SPEAKER.—Motion moved :

“That this House, while reiterating its past decision to implement the Mahajan Commission Report *in toto*, express its deep regret and resentment for the untoward attitude shown by the Government of India while simply placing the Mahajan Commission Report on the Table of both the Houses of Parliament of India on 18th December 1970 by shirking its responsibility and yielding to the political pressure of Maharashtra.

(MR. SPEAKER)

“Hence this House resolves, in order to bring all moral force on the Government of India for implementation of the Mahajan Commission Report in entirety to give call to all the hon. members of this House including the Ministers to resign forthwith and also requests the hon. members of Parliament including the Ministers from Mysore to resign in case the Government of India fails to withdraw the Mahajan Commission Report from the respective Houses of the Parliament and further to take suitable steps to implement the Mahajan Commission Report *in toto* in the next sitting of the Session.” Sri M. S. Krishnan may move next substitute motion.

SRI M. S. KRISHNAN.—I move the following motion :

“That having considered the situation arising out of placing of the report of the Commission on Maharashtra-Mysore-Kerala boundary dispute before the two Houses of Parliament on 18th December 1970, this House resolves that the Council of Ministers and members of the Legislature shall tender resignation in order to see that the Mahajan Commission Report is implemented forthwith and get justice.”

MR. SPEAKER.—Motion moved :

That “Having considered the situation arising out of placing of the report of the Commission on Maharashtra-Mysore-Kerala Boundary dispute before the two Houses of Parliament on 18th December, 1970, this House resolves that the Council of Ministers and Members of the Legislature shall tender resignation in order to see that the Mahajan Commission's Report is implemented forthwith and get justice.”

1-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಮೋಷನ್ ಹೀಗಿದೆ:

“ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.”

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ಮೋಷನ್ ಹೀಗಿದೆ :

“ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವುದರ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.”

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, nothing has been said about my request. If the Leader of the House is moving a motion, I would

consider it on its merit and see whether it needs any amendment or not. In case he does not move a motion, I want to move a substitute motion.

Sri VEERENDRA PATIL.—The hon. Members are aware that I have already moved a motion and if there is anything that makes it necessary to move a substitute motion, I will certainly take all the Opposition Party leaders into confidence. This is not an issue concerning only the State Government; this is an issue concerning all the political parties in the State. That is why I humbly submit that whatever I do I will do only after taking all the political parties into my confidence. I have moved motion now only to initiate discussion.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So, that means he has not made up his mind to move a substantive motion on this subject. With regard to the situation, we will have a general discussion if need be; that is a different matter. The crux of the problem is the moving of a substantive motion expressing the opinion of this House so far as this issue is concerned. I do not know what he really means. He is our Leader and I want to know his mind; I want to know whether he wants to move a substantive motion on this subject. As it is, what is it that we have to discuss?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not know how to make myself clear to this House and particularly to the Hon. Leader of the Opposition. He wants to know what is it that we have to discuss here. For that purpose, we have moved this motion. In that motion I have said what we have to discuss.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಏನು? ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿ.

Sri VEERENDRA PATIL.—If the hon. Member wants to block the discussion, then I have nothing to say.

Sri D. DEVARAJ URS.—Please, do not shirk your responsibility. ಈಗ ಸಭಾ ನಾಯಕರ ಮೋಷನ್ ಏನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಸಭಾ ನಾಯಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಈಗ ಏನು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣವೇ? ಸಭಾನಾಯಕರ ಮೋಷನ್ ಏನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಭಾನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು? ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣವೇ, ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಗಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣವೇ? ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಅನಾಹುತ ಆಗಿದೆ, ಏನು ಅನಾಹುತ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಸಭಾನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ನಾವು ಏನು ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡುವುದು? ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೋ ವಿಧ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ

(SRI D. DEVARAJ URS)

ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಹ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಯಾವುದನ್ನು ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು 1967ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 1970ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಠರಾವು ಮಾಡಿ ಮುಗಿದಿದೆ, ಮತ್ತು ನಾವುಗಳು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೇ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಏನು ಠರಾವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಅ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾವುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ, ಏನು ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡುವುದು? ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಸಭಾನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು, ಮತ್ತು ಅವರ ಮತ್ತು ಅವರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಷಾದದಿಂದ ಛಾಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳದೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎರಡು ಸಲ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕುಣಿದಂತೆ ಈ ಸಭೆಯು ಕುಣಿಯಿತು. ಈಗ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲ ಫೇರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲ ತಮಗೆ ಜಯವಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಸಭಾನಾಯಕರು ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡದೆ ಇರುವ ಲೀಡರ್ ಈ ದೇಶದ ಸಾಯಿಕರಾಗುತ್ತಾರೇನು? ಆದ್ದರಿಂದ ಲೀಡರ್ ಆಗಿರುವವರು ಎಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ತಮ್ಮ ತರೆಯ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಏನೇನು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆಗ ನಾವು ಅದರ ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಇಂತಹ ಸ್ಪಷ್ಟಗಳಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಫೇರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು, ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಜಯ ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಅವರನ್ನು ರಿಕ್ಲೈಸ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾರ್ಡ್ ಆಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವೂ, ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಂತಹ ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರೆಂಚಿ ಮಿಸಿಸ್ಟರ ವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲ.

Sri D. DEVARAJ URS.—The Hon. Minister is Treading on dangerous grounds. ನಾವು ನಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಎಂದು ಮುತ್ಯಾಲ ಭಾಗ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಈ

ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ತರಹ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನನಗನಿಸುವುದು ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದು ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯ ಘಳಿಗೆಯವರೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯ ತಂದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ್ ವರೆದಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದಿವೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಂಗೈಯ್ಯಲ್ಲೆ ಆಕಾಶ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದರೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಿಡಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರದಾಗ ಕೂಡ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕುಯು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಆಗ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಒಪ್ಪುತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಬ್‌ಸ್ಟಾಂಟೀವ್ ಮೋಷನ್‌ನ್ನು ಸರಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ತರುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಸುಕಿಸೋಕಿನ ಗುದ್ದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದು ಚಾಕ್ಸ್ ಓವರ್ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಇದ್ದರೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಿತ್ತು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮಗೆ ಆಗಲೂ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡ ಬಹುದು, ನಾವೂ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಡಾಟ್ ಪುರ್ ಪೊಸಿಷನ್‌ಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತರುವುದು ಬೇಡ, ಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸಬ್‌ಸ್ಟಾಂಟೀವ್ ಮೋಷನ್ ತಂದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ಕೇಳಿದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದೊಂದೂ ಇಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಬರುತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಪ್ರವಣಿಬೆಳಗೊಳ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಸ್ಟಾಂಟೀವ್ ಮೋಷನ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಇತರ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಅವರ ಮೋಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಬ್‌ಸ್ಟಾಂಟೀವ್ ಮೋಷನ್ನನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ಗಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿವೆ, ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ಯಾರನ್ನೂ ಕಾಯದೆ ಅವರ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಲು ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಜನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇದು ಕಾಲಪೂ ಅಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಸರಿಸ ಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೊರಾರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಪಕ್ಷ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಇವೆರಡು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಒಂದು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆಗಲೇ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಅನೇಕ ನಿರ್ಣಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇವೆರಡು ಪಕ್ಷಗಳೂ ಕೆಲವು ಮಾತನಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ರೋಕನಭೆಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ತುರ್ತು ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನವೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜನತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಈಗ ರಾಜಕೀಯ ಭೇದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಪಾಪದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ತಾವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಸಿದ್ದ ವೀರಪ್ಪನವರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು, ನಾವೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಗಳು ಬಲ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಂದು ಜನತೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದ ಭೇದವನ್ನು ಮರೆತು, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರೇ ಆಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರೇ ಆಗಲಿ, ಇದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪುನುಪದಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಇದೆ. ಅದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅವರೇ ಲೇಡ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡು ಸಾರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನು ಇದೆ ? ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೇ ? ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಲೇಡರ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರೇ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಳತ್ವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ? ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ಈಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದ್ದು, ಅಮೇಲೆ ನಮ್ಮದು.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್ ಡಿ. ಬಣಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಆಗಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಏನು ಮಾಡಿತು ಅದರ ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಉಣ್ಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

† ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನನ್ನು ಬಯ್ಯುವುದನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಅಡ್ಡರ್‌ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಅಷ್ಟೇ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಡಿಬೇಟ್ ಇನ್ವಿಯೇಟ್ ಮಾಡಲು ಮಾತ್ರ ಇಚ್ಛಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಏನು ಸಿಚುಯೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಎರಡು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆಯೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಬಹುಶಃ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಏನೇನು ಹೂ ಮಳೆ ಸುರಿಸ ಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪ್ರಸಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾಗಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೇರಿದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಪಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಡಿಬೇಟ್ ಇನ್ವಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ, ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಫಲ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಉದ್ಭವ ವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ನೊಂದಿದೆ. ಆದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಸೂಚನೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಅಥವಾ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈವೊತ್ತು ಏನು ಒಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಏನು ಸರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ಪ್ರೊಸೀಜರನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಸರಹ ಸೂಚನೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ:

“That the situation arising out of the move which the Central Government is reported to be considering in respect of the Mahajan Commission's report deviating from its recommendations to the detriment of the Mysore State be taken into consideration.”

ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸಬ್‌ಸಾಂಟೀವ್ ಮೋಷನ್ಸ್ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡರಾಯಿತು. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನಾವೂ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ತಂದು, ಅವರೂ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ತಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಒಳಗೆ ಹಾಕುವುದಾಗಲಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಭಿನ್ನಾಭಿ ಪ್ರಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತು ನಾವು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

1-30 P.M.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಭೆಂಬರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ., ಎಸ್.ಎಸ್.ಪಿ., ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್), ಎಂ.ಇ.ಎಸ್.—ಸಿಗ್ನೇಲಿಲ್ಲರೂ ಒಂದೊಂದು ಸಬ್‌ಸಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ತಂದರು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಪೋಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸರಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಈಗಲೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಡೆಮಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ, ಈಚೆಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಅದರ ಇಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಏನು, ನಾವು ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇ

(ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಚೀರ್)

ನೆಂದು ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮುಂದೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವಪಕ್ಷೀಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಏನೇನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿವೆ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇನು, ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಏನು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಆಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡರಾಯಿತೋ ಅದೇ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಈಗಲೂ ಆಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಾರಾಯ ಸಬ್‌ಟೈಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಬಂದಿವೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸಬ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಟಿವ್ ಮೋಷನ್ ತಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕರೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೋಷಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದರಿಂದ, ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರೋಣ. ಹೊರದ ಸಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೊಪಾಲಗೌಡರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವುದು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಸಭಾ ನಾಯಕನಾಗಿ ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಸಭಾ ನಾಯಕನಾಗಿ ಏನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಏನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರೋಣ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಹನವಾಗಿ ವಿಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಏಕೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ, ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗೊತ್ತು ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಬಹಳ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಒಂದು ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ರಾಜ್ಯದ ಮುಂದೆ ಇರುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಹೊರದ ಸಲ ಬಜೆಟ್ ಅಧಿಮತನದ ವೇಳೆ, ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಟ್ರಂಕ್ ಕಾರ್ ಬಂತು. ಅವರು ಡೆಲ್ಲಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಕರೆದಾಗ ನನಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಒಂದೆರಡು ದಿವಸದ ನಂತರ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ-ಮೈಸೂರು ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ನಾನು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸೋಲೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಇತರ ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರು, ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಪುಕ್ಕೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ, ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲ ಎಂದು, ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆದು ಏನು ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದುವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಎರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳಬಟ್ಟಿಗೆ ಅಶ್ವರ್ಯವಾಯಿತು, ಗಾಬರಿಯೂ ಆಯಿತು. ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಗಡುಸರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಮೊದಲು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಾದಮೇಲೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೊಪಾಲ ಗೌಡರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು

ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹೋದ ಸಲ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚಾರಮಾಡಿ ಅದನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರುವಂಥ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂಥ, ಕೇಂದ್ರದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಆಗುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಈ ಸದನದ ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಅವಾಗ ಬಂದು ನಿರ್ಣಯವು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಅದಾದಮೇಲೆ ಈ ಸದಸ್ಯರ ಅನೇಕ ತಂಡಗಳು ಡೆಲೆಗೆ ಹೋದುವು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು, ಸದಸ್ಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಕೂಡ ವಿಶದವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಹೋಗಿದ್ದುಮೇಲೆ, ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲ ಡೆಲೆಗೇಷನ್‌ನವರೂ ಮುಖೇಂದ್ರರಾಂಧೆ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ, ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಈ ತರಹ ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ, ಹೋದಸಲವೇ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಇತ್ತೋ ಅವಕ್ಕೆ ಅವರು ಧೈರ್ಯ ತಾಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು, ನಮ್ಮ ಕೇಸು ಏನು, ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ನಮ್ಮ ಈ ಸದನದಿಂದ ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗಿನ್ನೆ ಸುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಯಕರು ಹೋದ ಸಲದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು, ಆಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯಿತು; ಯಾವ ತರಹ ನಿರ್ಣಯವೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವಾಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಅಲ್ಲಂದ ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ರೊಟ್ಟಿಗೆದ್ದರು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸೇರಿತು. ನಾರ್ಕರು ದಿವಸ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನತತವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ತರಹ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹಟ ತೊಟ್ಟರು. ನಂತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಗ್ಗಿಕ್ಕುಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಸಭೆ ಕರೆದು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಇದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮಾಡಿ ದುಡುಕ ಬಾರದು, ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ, ಲುಕಾನ್ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಜನರರ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು. ಲುಕಾನ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಳೆದರು. ಆಗ ನಾನು ಅವರನ್ನು ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಮೂರು ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳುಳ್ಳವರಾದರು. ಒಂದು, 3 ಅಥವಾ 5 ಜನರಿರುವ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮಾಡೋಣ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಡೋಣ ಎಂಬುದು. ಇನ್ನೊಂದು, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಪ್ಪಿಸೋಣ ಎಂಬುದು. ಇವೆರಡೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದು ಮುಂದೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶೋತ್ತರ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಮೂರು ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳನ್ನೂ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯೇನಿದೆ ಅದನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಬೇರೆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಕೂಡ ದುಡುಕಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅನಾಹುತವಾಗುವುದು, ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಇರುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಅನಾಹುತವಾಗುವುದು,

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಒನ್ ಮ್ಯಾನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತೋ ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈ ದಿವಸ ವಡನಭಟ್ಟರಾಗಬಾದು ಎಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಈಚೆಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಷಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನನಗೆ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆಗ ನಡೆಯುವ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡುಬಂತು. ಅಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮೇಲೆ, ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಮತ್ತಿತರ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ವಿಚಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮೇಲೆ ವಾಪಸು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ತಕ್ಷಣ ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದುದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಕಾಯಿರೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸಭೆಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದರು. ಅವರಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ, ಯಾವತ್ತು ಏನು ನಿರ್ಣಯವಾಗುವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಬೆಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದವರಿಗೆ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ, ತಡೆಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆಗ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮತ್ತಿತರರು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ನೀವು ಡೆಲಿಗೇಟ್ ಬೇಕಾದರೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಕೂಡ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿಚಾರ ವಿವರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆಯೂ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಾಗಿ ರೂಮರ್ ಇದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಅವರನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸದಂತೆ ತಡೆಯಲು ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆವು. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯಲ್ಲೂ, ಎರಡು ಸಲ ಕಳುಹಿಸಿದೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ವರದಿಯನ್ನಿಡುವಾಗ ಶ್ರೀ ಹೆಗಡೆಯವರು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಆ ಕಡೆ ಇರುವವರು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬಾರದು, ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಘೋರವಾದ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು ಎಂದು ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮೈಸೂರಿನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಇದರಾರದಂತೆ ಮಾಡಲು ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಬಹುಶಃ ಈ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿತಿರಲಿಲ್ಲವು. ಮೂಲಕ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಾನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾರ್ದಿಕ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಬಹುಶಃ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಕೇಳಬಹುದು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದಿದೆ, ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಈಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ಪಡಲು ಅಂಥ ಅನಾಹುತವೇನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನಿಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಚೀಬರ್ ಮೇಲೆರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರೀಟಿನ್ಯೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಆಗಲಿ ಈ ವರದಿ ಇಡುವುದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಬಹುಶಃ 1967ರಲ್ಲೇ ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಮತ್ತೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಚೀಬರ್ ಮೇಲೆರಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿ. ಪಂತರ್‌ವರು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚೀಬರ್ ಮೇಲೆರಡಾಗಿದೆ, ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂಬ ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು, ನಮ್ಮ ಒಂದು ಅಭ್ಯಂತರ, ಅಡ್ಡಿ ಏನೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಏನಾಯಿತು ! ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಾಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಮಿಷನ್ ಅಪಾಯಂಟ್ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಗಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿ, ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿ, 1956ರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರಿನವರು ಬೇಡ ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸವಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸುಪ್ರೀಂ ಅಧಾರಿಟಿ ಎಂದಮೇಲೆ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಇದೆ ? ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅಪಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸುಪ್ರೀಮೆಸಿ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಸಂಶಯ ಇಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ಎಷ್ಟು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರ ಕೊಡುವುದು ಅಂತ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸುಪ್ರೀಂ ಇದೆ ಅನ್ನುವಂತಹದ್ದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ 1956ರಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಗಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಫಜಿರಾಲ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿವೆ, ಅವರು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಾರವರಿಗೆ ಫಜಿರಾಲ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಷ್ಟ್ರದವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲಹೆಯೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಡಿಸಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜನತೆಯ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅನ್ ರೀಸನಬಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫ್ರಂಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಒಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫ್ರಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ—ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನಾಯಕರು ಅಪ್ರೀತಿಯೇಷ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ರಾಂಗ್ವೇಜ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಫ್ಯುನಾಟಿಸಿಸಂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಅಗೌರವ ತೋರಿಸಿದವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಅಗೌರವ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಕೇಳದಂತೆ ಒನ್ ಮ್ಯಾನ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಗೌರವ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸುಪ್ರೀಮೆಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಅಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ? ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಪ್ರೈಂ ಮಿನಿಸ್ಟರನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರೈಂ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಲಿ ನಮಗೆ ಕನ್‌ವಿನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆ ಮಹಾಜನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ತಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಜನ ಬಂದಿದ್ದಿರಿ, ತಮಗೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅದು ಹೋಗಲಿ, ನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಒಂದು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ ಕ್ಯಾಂಪೈನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಸಲ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದೇನೆ, ನನ್ನನ್ನು ಕನ್‌ವಿನ್ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು, ಅದು ತಪ್ಪಿದೆ, ಇದು ತಪ್ಪಿದೆ, ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು ಅಂತ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ, ಅದು ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಆ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಏಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ದವರನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏಕೆ ನಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ? ನನಗೆ ಒಬ್ಬನಿಗೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರಿಗೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರವಾರದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಬಹುದು ಜೋನರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೆವು, ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಎಂದು. ಈಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. 1956ರಿಂದ 1966ರವರೆಗೂ ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೋನರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ, ಹೊರಗಡೆ ಎ.ಐ.ಸಿ.ಸಿ. ಮಿಷಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಹುಟ್ಟಿಹಿಡಿದಾಗ ಆಗ ಇದ್ದ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಒಮ್ಮೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದೇ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯಾಗಿತ್ತು. 1966ರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಂತಿಮವಾದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಈ ರೀತಿ ಜಗಳ ವಾಡುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒನ್ ಮ್ಯಾನ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರದ ವರಿಂಗ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ನಾಯಕರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು, ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಬಂತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರದ ನಾಯಕರು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಆ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಕರೆತು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ, ಏನು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಕಮಿಷನ್ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಕೊನೆಗೆ ವಾಕ್ಯ, ವೇದ ವಾಕ್ಯ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಮತ್ತು ಅವರ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದವರ ಮೇಲೆ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟು ಒನ್ ಮ್ಯಾನ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಇದು ಆಗಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಾವು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಏಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ವರಿಂಗ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ತಮಗೆ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಆ ನಿರ್ಣಯದ ನಕಲು ಇದೆಯೇ? ಅದೇ ಫೈನಲ್, ಅಪಾರ್ಟ್ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಎಲ್ಲೆಯೂ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದು ಒಂದು ಅಪಾರ್ಟ್ ಅಂತ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಏಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಂದು ಇದು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಿರ್ಣಯದ ನಕಲು ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ದಿನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಏಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾವು ಭಾರತೀಯರು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವೂ ಭಾರತೀಯರೇ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್ (ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ).—ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವಾಗ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಕ್ರಾಸ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಏನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆ. ಒಂದೊಂದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಿದ್ದಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅವೇತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತು, ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು. ಮೂರು ಜನರು ಎಂದರೆ ಇಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಟಿ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವಾಗ ಅದಂತಹ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಹಂಚಿದ್ದೇನೆ. This is a matter specially referred to the One-man Commission to take a final decision ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಇದೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬೇಕಾದರೆ ಡಿಸ್ಟಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇದ್ದೇನೆ. ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಇದೆ; ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ದೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅದ ಮೇಲೆ ವಾರನ್ ದಿವಸ

ಪ್ರೆಸ್ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಾಯಕರುಗಳೂ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಗಡಿ ತಂಚಿ ಬಗೆಹರಿದುಹೋಯಿತು, ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕಾದಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನಾವುಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಂತೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲ ಬಹಳಷ್ಟು ನಂತರೀಷ ಪಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಂದ ರೀಆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ರೀ ಒಪ್ಪನ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಜನ ರೊಚ್ಚಿಗೆ ಎದ್ದರು.

“Taking into consideration, the fundamental basis of the reorganisation of States in India and with a view to solving the existing border disputes between the States of Maharashtra and Mysore and the States of Mysore and Kerala, the Working Committee requests the Government to set up a Commission which shall hear concerned parties and give its final decision.”

ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಆಗಿದೆ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; When we say the decision of the Commission will be final, it will be binding on both the parties. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ರಿಪೋರ್ಟ್, ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚವಾಣ್ ಅವರು ಏನೇನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾಯಕರವರು ಏನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ! ಆದರೆ ನಾನು ಇವತ್ತು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ನೀವು ಮೊದಲು ಏನು ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿರಿ ಏನು ಅಪ್ಪೊರ್ಟನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರಿ, ಎಂದು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕರೇ ಆಗಲಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರೇ ಆಗಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರೇ ಆಗಲಿ, ಒಬ್ಬರೂ ನಮಗೆ ಅಪ್ಪೊರ್ಟನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಕ್ಷಣದವರೆಗೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಗಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು, ಆದರೆ ವರದಿ ಬರುವುದು ತಡವಾದುದರಿಂದ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಆಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಹಾದಿಯನ್ನು ಈಗ ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಈ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ನಮಗೆ ಜಸ್ಲೀಸ್ ಕೊಡಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಮೂರೂವರೆ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎನೂ ಮಾಡಲಾರದೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಹನೆಯಿಂದ ಕಾದರೂ ಸಹನೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು, ನಾಳೆ ಅದರೂ ನಿರ್ಣಯ ಬರುತ್ತದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭರವಸೆಯಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅತಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಒಡೆದುಹೋಗಿವೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ದುಃಖದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಎರಡನೇ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಫಜಲಾಬ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಂಚಬೇಕು, ಎಂದು ಫಜಲಾಬ ಕಮೀಷನ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಆಗಿತ್ತು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮಿಳು ನಾಡು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರದವರು ಕಾಂಪೋಜಿಟ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪಾಟನರ್ ಅವರಿಗೆ ಬಡೋಣ, ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಗಡಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೂಡ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಂಜಾಬು ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣದವರು ಪೂ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೂಡ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹುದರಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಾಜನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಇತ್ತು? ಇವತ್ತು ನೀವೇ ಆಶ್ಚರ್ಯನ ಕೊಟ್ಟು, ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರುವ ಜನತೆಗೆ ಇದೆ. ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸ್ವತ್ತು ಆಯತೇ ಹೊರತು, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಇದರ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದು ಕೇಂದ್ರದವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ನಾವೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಆ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಬೇರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ. "This House shall take into consideration the report submitted by the Mahajan Commission" ಎಂದು ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ಬರಬೇಕು. ಗವರ್ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಗವರ್ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮೆಂಬರ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಆಗಬಹುದು, ಆಮೇಲೆ ಅವೆಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬರಬಹುದು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನವರು ಇವೊತ್ತು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ-ಮೈಸೂರು ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ತಂದು ಅದು ಅಕ್ವೈಟ್ ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾಜನ್‌ರವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ಇಂತಹ ಮಾಡಿಫಿಕೇಷನ್‌ನಿಂದ ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಮೂರನೆಯದು ಒಪ್ಪುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ, ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಈಗ ಇನ್‌ಸಿಡಿಯೇಟಿವ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈವೊತ್ತು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಆ ರೀತಿ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ, ಒಂದು ವೇಳೆ, ಏನಾದರೂ ದುರ್ದೈವರಿಂದ ಬೆಳಗಾಂ ಕಾರವಾರ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ರೆಜಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸ್ ಆದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಕೈ ಕಟ್ಟಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ರೆಜಲ್ಯೂಷನ್ ಏನು ಪಾಸ್ ಆದರೂ ಅದರಂತೆ ಮುಂದೆ ಬರ್ ತರಬೇಕು, ಬರ್ ತರದೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಜಲ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಜಲ್ಯೂಷನ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಆ ರೀತಿ ಬರ್ ತರುವುದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಅದು ಅವರ ಧರ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ರೀತಿ ಬರ್ ತರಾರದೆ ಹೋದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಈ ಬರ್ ಪಾಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ 2/3 ಮೆಜಾರಿಟಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಿಂಪಲ್ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಯಿಂದಲೇ ಪಾಸ್ ಆಗಬಹುದು. ಬೌಂಡರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಲ್ ಮೆಜಾರಿಟಿಯಿಂದ ಪಾಸ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಲೇಗಲ್ ಒಪಿನಿಯನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಅರ್ಚಿಕರ್ 4 ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ಅರ್ಚಿಕಲ್ಪನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 14 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದು ಏನೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ರೀ-ಒಪನ್ ಮಾಡಿ ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿಕ್ಕಿಸಿಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಜನರು ರೊಚ್ಚಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ವರ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಯನಕ್ ಅವರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri P. B. NANDIHALI.—I have welcomed that.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರ 14 ವರ್ಷಗಳ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗಡಿ ವಿವಾದವನ್ನು ರೀ-ಒಪ್ಪನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಅವರಲ್ಲ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದು ಸಿಗುವಂತಹ ಅದರ ಚಳುವಳಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಬೇಡಿದ್ದೇ ನ್ಯಾಯ. ಸಿಗದೇ ಇರುವುದಾದರೆ ಅದು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಇರುವವರೆಗೂ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಇರುವವರೆಗೂ ಅವರ ಚಳುವಳಿ ಇರಲೇಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿದೆ. ರೋಗಿ ಏನು ಬೇಡುತ್ತಾನೋ ಅದನ್ನೇ ಆಮಿಗೆ ಮೈದ್ಯನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಫರಾಮ್‌ತ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗಿದೆ. ನಾವು 14 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯನರ್ ವ್ಯೂತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣವೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಘಾತವಾಗಿದೆ. ಜನರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ನೊಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೂಡ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗ ನನಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಗೊತ್ತಾಯಿತೋ ಆಗ ಇದು ನನ್ನ ಕಾರ್ಯ, ನನ್ನ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಯಾವಾಗ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಈ ತರಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ, ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ತುರ್ತು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದು ಸತ್ಯವೋ ಅಸತ್ಯವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸಚಿಪನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದೆ? ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಅಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾವು ಯಾವತ್ತೂ ಅವರ ಕೂಡೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ನಿರ್ಣಯ ಒಂದೆಮ್ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪೋಷಿಸ್ ರೆಟರನ್ನು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೂ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಏನು ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾಗದ. ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಿದೆ. ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನೀವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಮೊದಲೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಉತ್ತರ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. BANGARAPPA.—When the Press Correspondent asked the Finance Minister at Delhi whether the Chief Minister of Mysore is meeting the Chief Minister of Maharashtra, the Finance Minister said "Yes".

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಾಳಿದರೆ, ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇದ್ದಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಷ್ಟ!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಈಗಾಗಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಒಂದು ವಾರ ಆಗಿದೆ. ಇವರು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಯವರನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು. ಅದು ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆಯೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವೆರಿಫಿಕೇಷನ್ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ನೀವು ಕಾಂಟ್ರಾಡಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ಟಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೂ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಆಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕು. ಅವರು ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರಾಗಲಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಇನ್ನೂ ಇತರ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವರು ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾದಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈಗ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೂ ಸಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಈ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡೋಣ. ಈ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಾನು ತುರ್ತಾಗಿ ಸೇರಿಸದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪೋಲಕರೋಲವಾಗಿದೆ, ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇಂತಹ ದೋಷಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬಾರದೆಂದು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗುಣವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ದುಃಖವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಖೇದವಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆಗೂ ಈ ದಿನ ಬಹಳ ದುಃಖವಾದ ದಿನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಆ ಗರಾಟೆಗಳು, ಚಳುವಳಿಗಳು ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಇಂದು ಜನರು, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯುವಜನರು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ದಾರಿ ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಬಹಳ ಸೌಜನ್ಯ ತೋರಿದ್ದಾರೆ, ಸೌಮ್ಯರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಅನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಯಾರ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವುದು ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ; ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವುದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ. ಅಂದರೆ, ಚಳುವಳಿ

ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಏನು ನಡುವೆ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ರಾಜ ಏನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈಲ್ವೆ ಬೋಗಿಗಳನ್ನು ಸುಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರೈಲ್ವೆ ಟ್ರಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಅಫೀಸುಗಳನ್ನು ಸುಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೇಡಿಯೋ ನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ವಿಧ್ವಂಸಕ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಇವತ್ತು ನೀವು ಟ್ರೈನ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ; ಪೊಲೀಸ್ ಅಫೀಸ್ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೇಡಿಯೋ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್‌ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅನಾನುಕೂಲ ಯಾರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈಲ್ವೆ ಬೋಗಿಗಳು, ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೇಡಿಯೋ, ಪೊಲೀಸ್ ಅಂಡ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್—ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದರದ್ದೇ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ; ಇದು ದೇಶದ ಸ್ವತ್ತು. ಇವುಗಳು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಈ ಸೊತ್ತುಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾದರೆ, ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಬತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಅಂಥ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ನಾಜೂಕು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ, ಬಲ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದು ತಪ್ಪು. ಇದು ಬಲಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಚಾಣಕ್ಯತನದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದು ಎಲ್ಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೇನು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಲೇಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಹಿಂದೆ ಎರಡೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇತ್ತು. ಆಗ ಈ ಚಾಣಕ್ಯತನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೋಗಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇವತ್ತು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಮನವೊಲಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲ ನಾವು ನಷ್ಟ ಮಾಡಿದರೆ, ಬೋಗಿಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟರೆ, ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಅಫೀಸುಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ನಾವು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಿಂಪೆಟೀಸನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಆಪೀಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ, ನಾವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಭೇದಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಅನ್ಯಾಯವಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಬಿಡಿ, ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಮೇಲೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವರಾದ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು, ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬಿಡಿ, ಅವರು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಗುರುಗಳಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅ ಕಡೆ ಕೂತ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೂಡ ಅವರು ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇಡೀ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಆ ಹುಡುಗರಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರು “ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ, It is a human problem”, ಇತ್ಯಾದಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ‘ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪತುಗಳಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆನು ?

ಇವೊತ್ತು ಜನತೆ ಕಷ್ಟದಲ್ಲರುವಾಗ ಅವೇಶದಲ್ಲ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಾಹುತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ಪ್ರಾಪ್ತಗ್ಯಾಂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಆಹುತಿಯಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಏನು ಅನಾಹುತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ರಾಕ್ಷಸನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri B. B. SAYANAK.—You are doing that in border areas. You have burnt Maharashtra Mandali.

Mr. SPEAKER.—Hon. Members should behave in a decent way and should not interrupt members who are speaking.

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇರಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕೇಸು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಚೈನ್‌ಗಲನಾಗಲೇ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಕಂಬ ಗಳನ್ನಾಗಲಿ ನುಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರು ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ, ಪಿಡ್ಲಾರ್‌ಗಳು. ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತೊಟ್ಟು ತೂಗುವವರೂ ನೀವೇ, ಮಗು ಹಿಗುಟುವವರೂ ನೀವೇ ಆಗುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನೂ ಇನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದು ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಮಹಾ ಜನ್ ಪರದಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ನಾವು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ, ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ, ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದೆ ಇದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುವಂತಹ ಯಾವ ಕೃತ್ಯವನ್ನೂ ನಾವು ಮಾಡಬಾರದು. ಹಿಂಸಾ ಕೃತ್ಯ ವಾಗಲಿ, ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೇ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುವಂತಹ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡ ಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ನಾವು ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಇರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನೂ ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಿತವಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿತಕ್ತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಘಟನೆ ಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ನಾವು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪದ ಹಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಅವರಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಪಾರ್ಟಿ ಯೋಚನೆ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನೀವು ದಯವಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತರಬೇಡಿ. ನೀವು ಆ ಪಾರ್ಟಿ ಈ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮೊಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿ ದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆಯವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕೆನರು ಚೆಲ್ಲುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನೀವು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕೆಸರು ಚೆಲ್ಲಬೇಡಿ. ನಾವು ತೊಟ್ಟಿಲನ್ನೂ ತೂಗಿ, ಮಗುವನ್ನು ಜಿಗುಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ತೊಟ್ಟಿಲನ್ನೂ ತೂಗಿ, ಮಗುವನ್ನು ಜಿಗುಟುತ್ತೀರಿ. ಇಂಥಾ ಆನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಪ್ರಸಿಕ್ಯುಟಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಕೆಸರು ಚೆಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂಥಾವನೆ ಯಾರಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾವು ಬೈದು, ವಾಗ್‌ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೆಷನ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಇವೊತ್ತು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಹೇಳುವುದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಇವೊತ್ತೂ ಬೇಡ, ಮುಂದೆಯೂ ಬೇಡ. ಮುಂದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಇದನ್ನು ಪಾರ್ಟಿ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಬೇರೆ ಪಾರ್ಟಿಯವರನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಈ ಸಭಾನಾಯಕನಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಟುತರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ಅದರ ಹಿತವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಸೈಡ್ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಕೆಲವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಕಛೇರಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ನಾನು ಒದ್ದೆನ್ನೇ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಅವರು ಏನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರೋ ಏನೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕಾಗಾದರೆ ಯಾರ ಕತ್ತು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಹಿಡುಕಬಹುದೇ! ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಫೀಸಿನ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ವಾಲ.—ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಹೇಳಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Unless any Hon. Member is called upon to speak, it is not proper for any Member to get up and speak.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವೊತ್ತು ಮರ್ಡರ್ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಡಕಾಯಿತಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಲೀಕರು ಇಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Is he disputing it? Nobody will contest the proposition that everybody is entitled to legal protection.

Sri D. DEVARAJ URS.—Was it given?

Sri VEERENDRA PATIL.—I am very sorry; they are bent upon hurling abuses. I am not bothered about it.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಯಾರು ಯಾರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೂರಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೇಂಟ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಾದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನುಮ್ಮನೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಬೈಗುಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಆಫೀಸ್ ಮೇಲೆ ಇವರು ಕಲ್ಲು ತೂರಿದರು, ಇವರ ಆಫೀಸ್ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕಲ್ಲು ತೂರಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಒಮ್ಮತದ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡದೆ ನುಮ್ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಪೊಲೀಸಿನವರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದಸಾಗರ್.—ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮ್ಯೋರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆದ ಗರಾಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ನಂಜಪ್ಪ.—ಕಾರ್ಮ್ಯೋರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಉಗಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಈಗ ಅವರವರೇ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಬೇಕಾದರೆ ಆದಕ್ಕೇ ಒಂದು ದಿನವನ್ನು ಆರಾಜ್ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸವೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಎತ್ತುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Sri D. DEVARAJ URS.—I take strong objection to what he says. It is not a question of his party or my party doing it.

Sri B. P. GANGADHAR.—Equal protection of law must be there for everybody. But let us not mix up the two issues; they stand on different footing.

Mr. SPEAKER.—Let us be guided by the Rules of Procedure and Conduct of Business in this House.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಇದು ಏನು ಹಳ್ಳಿ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಟ್ಟುಹೋಯಿತೇ? ಯಾರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. Is it in order? The Chair is tolerating such things.

Mr. SPEAKER.—I request all hon. Members not to make interruptions.

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೇಂಟ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎನ್ನು ಮೂಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರು ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊರಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ಹದಗೆಡುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ತಾವು ನುಮ್ಮನೆ ಜನರಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರ ಸುಖವಾಗಿಯೇ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಯಿತು ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಯಾರೂ ಬಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ನನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಪ್ರೆಸ್ ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆಂಟ್‌ರವರು ಇದ್ದರೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೇಕರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವಂತೆ ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಫೀಸಿನ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರೇ ಮಾಡಿರಲಿ ಅದು ಖಂಡನಾರ್ಹವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಳುವಳಿ ಬಹಳ ಹದಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಇದರಿಂದ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ರೆಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

(Interruptions)

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಹಾಗೂ ಎಂ ಇ ಎಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಮತ್ತು ಶಿವಸೇನೆಯವರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಜಗಳವಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನ. ಇದೇನೂ ಬಯರಾಟವಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ದಯವಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವವರನ್ನು ತಪುಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri S. BANGARAPPA.—Sri V. P. Naik's Government supported Shiva Sena like anything in Bombay City.

Mr. SPEAKER.—We are passing through a very critical time. I shall try to give opportunity to all Members to speak. My only request to the hon. Members is that they should not go on making allegations and counter allegations.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಅದು ಧರ್ಮ ಇದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಆಗಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಅವರ ಆಂತಃಕರಣ ಕೆರಳಿರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಸ್ಟಾಂಚಿನಿಯಸ್ ಅದಂತಹ ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾದವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಇಂದು ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಯುವಕರು ಚಟುವಟಿಕೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಯ್ಯುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

3-00 P.M.

ನಾನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಅಲ್ಲಿ ಘಟನೆಗಳು ಅವಾಗ ಪ್ರೇರಿತನವಾಗಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೇ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಪ್ರೇರಿತನವಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರುವ ರೋಡರ್ ಅಫೀಸರ್ ಅವರ ಮೇಲೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಪಾರ್ಟಿಯವರೇ ಆಗಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಗಡುತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಐಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಗಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ಐಕ್ಯತೆಯಿಂದ, ಸಂಯಮದಿಂದ, ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳುವ ಮುನ್ನ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವೇಳೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಅವರ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಅವರ ಅಫೀಸುಗಳಿಗಾಗಲಿ ಏನು ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈವೇಳೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಣಜಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಸೈರಂಟ್ ಆಗಿ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈವೇಳೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ದುರ್ಘಟನೆ ನಡೆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜುಡಿಷಿಯರ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈಸ್ಟಿಯರಿಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದು, ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನುಡುವುದಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಹದಗೆಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಘಟನೆ ಆಗಿದೆ. ತಾವು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪುಡಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈವೇಳೆ ನಡೆಸಿ ಯುವಕರುಗಳು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಎಮೋಷನರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ದಾರಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಮಾಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿವೋಲ್ಯೂಷನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಜಗಳ ಆಡುವುದು ಬೇಡ. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡುವುದು ಬೇಡ. ಇದು ಆಗರಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಪಬ್ಲಿಷಿಟಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಮೀರಿಸುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೋಯಿತು ಎಂದರೆ ಗುಡ್ಡವೇ ಹೋಯಿತು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈವೇಳೆ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಅದು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾ ಅಂಡ್ ಅಡರ್ಸ್ ಬ್ರೇಕ್ ಡೌನ್ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸರ್ಕಾರ ಬರಬೇಕು, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲ್ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರ ಡೀಟೇಲ್ಸ್ ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಈವೊತ್ತು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೋ, ಯಾವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—In which paper you read it?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಹೇಳಬೇಕೋ ಆ ಟೈಮ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಈಗ 10 ನಿಮಿಷ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಜನರು ಉದ್ರೇಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ವೇತನಾಡಿದರೆ, ಜನ ಯಾವ ರೀತಿ ಉದ್ರೇಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇದೇರಾ ದೊಂಬರಾಟದಂತೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದು ಅವರ ರೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದೊಂಬರಾಟದಂತೆ ಆಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೆಸಿಗ್ನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ರೆಸಿಗ್ನೇಷನ್ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ?

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಡಿಸಾರ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಈವೊತ್ತು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲ್ ಇಲ್ಲ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಡಿಸಾರ್ಸ್ ಅದಮೇಲೆ ನಾನು ಗೌರವ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ! ಇವೊತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಚಳುವಳಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಚಳುವಳಿ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ, ನಾವು ಈವೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಏನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸಬೇಕು, ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರಬೇಕು, ಯಾವುದು ನ್ಯಾಯ, ಯಾವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಯಾಗುವಂತೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಂತಹ ಗಡುತರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವಾಗ ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಬರುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ನಾಡನ್ನು ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ನ್ನ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಗಡುತರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಈವೊತ್ತು ಕೇಂದ್ರದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹೋದರೆ ನಾವು ಒಡಹೋದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ! ಇದನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳದೆ ಇರಲಾರೆ. ಈವೊತ್ತು ಚಳುವಳಿ ಯಾರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದನಾಥ್.—ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತು. ನಿಮಗೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಹೊತ್ತು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ನಾನು ತಾಳ್ಮೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಾಳ್ಮೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ತಾಳ್ಮೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟು ಸಲ, ಪದೇಪದೇ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಆದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಗಳು ಆಗಲಾರದೆ ಹೋದಾಗ, ಕೆಲವು ಜನ ಸದಸ್ಯರು, ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲ, ಯಾರು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೋ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ನಿಮಗೆ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಮಲ್ಲಯ್ಯದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಫೋರಂ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆ ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಕಪಕ್ಷೀಯ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳುವುದರಲ್ಲ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ, ಇಲ್ಲ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಮದ್ರಾಸ್ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಒರಿಸ್ಸಾ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಹೋರಾಡಬೇಕು, ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವಾಗ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಳೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬರ್ ಬಂದಾಗ ಪೋಟ್ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಕೆಲವರ ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಬರುತ್ತದೆ, ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ರಾಜ್ಯ ಬರಲಿ, ನಮ್ಮದು ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಪದೇಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗಡೀರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲ ಒಂದು ಹನಿ ರಕ್ತವಿರುವವರೆಗೂ ಸರ್ವ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತೇನೆಂದು. ಏನು ತ್ಯಾಗ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅನುಭವಿಕರು ಎಂದು ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದೆ. ಶೌರ್ಯದ ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದರ ಕಟಿಂಗ್ಸ್ ಎಲ್ಲ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ತೋರಿಸಬಹುದು.

ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ತರಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಏನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯವಲ್ಲ, ಪುನಃ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಿರಿ, ಯಾವ ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆ ವಚನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಡೆಯಿರಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ತರ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇರುವಂಥ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಕೇಂದ್ರದ ಶಾಸನ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಆದ್ವಿ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದ ಶಾಸನ ಬರಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು.

(Interruptions)

ಇವತ್ತು ರೆಸಿಗ್ನೇಷನ್ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಿ ಏನೂ ಗಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಅದರಿಂದ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ರೆಸಿಗ್ನೇಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಲ್ಲ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥವಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಅವರ ಪಕ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆ, ಅವರು ಹೋಗಿ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಕಾಗದ ತಂದರೆ, ತಂದ ದಿವಸವೇ ನನ್ನ ರಾಜೀನಾಮೆ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಆ ಮಾತು ಹೇಳಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇವತ್ತು ನಾವು ಬರೀ ಶೌರ್ಯದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. Particularly, there are three or four members who are sitting in the front row and who have interfered and interrupted my speech hundred times. How is it possible for me to continue my speech at this rate? If they are not in a mood to listen to me, let us disperse.

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—As leader of the House, he must take the House into confidence.

Mr. SPEAKER.—When I have not called upon the hon. Member to speak, it is not proper for him to intervene like that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಇಂದೇನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರೋ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಭೆ ಈಗ ಕರೆದಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಎರಡೂ ಕಡೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ನೆರವೇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು, ಈಗ ಬಿಸಿ ವಾತಾವರಣವಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿ ಬೇರೆ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನರೇನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವ ವಾತಾವರಣ ನೋಡಿದರೆ, ಬಿಸಿ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಕಡುವುದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದಾದರೆ ಈ ಸಭೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವವರೇ ಆಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಭೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಸೋಣ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸವಿಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು ಸದಸ್ಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಕೇಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಸಭೆ ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಡ್ಡೆವೀರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರ ಅಪಾದನೆ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ನಿಜ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೊರಗಡೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕರ್ತವ್ಯ ವಿಮುಖರಾಗುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಬಹುಶಃ ಈಗ ಎರಡು ಘಂಟೆಯಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಹೇಳುವುದು ಇಂದು ಯಾವುದೇ ಎಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆವೇಶದಿಂದ ಮಾತನಾಡಬಾರದು, ನಮ್ಮ ತರೆ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇಂದೇನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕರ್ಣಾಟಕದ ಜನರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಯುವಕ ಜನಾಂಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಒಂದು ಸರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಚರ್ಚೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತಬೇಧವಿದೆ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಹಿಂದೆ ಯುನಾನಿಮಸ್ಸಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಚಾರ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಒಂದು ಸರ್ಬ್‌ಸ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಮೋಷನ್ ಇದೆ, ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಾರದಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಹೋದ ಸಲ ಯಾವ ರೀತಿಯು ಪೊಸೀಜರ್ ಅನುಸರಿಸಿದರೋ ಅದನ್ನೇ ಇಂದೂ ಅನುಸರಿಸಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕಹಿ ವಾತಾವರಣವೂ ಉದ್ಭವವಾಗದ ಹಾಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಹು. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕೊನೆಗೆ ಬೆಳಗಿನ ತನಕ ರಾಮಾಯಣ ಕೇಳಿ ರಾಮನಿಗೆ ನೀತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಸಮಾಚಾರವಾಗಿದೆ. ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಈ 6 ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಂದ ರಾಗಾಯಣ ಹೇಳುತ್ತರೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಪುನಃ ಹೇಳುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಆದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನೇ ಮಾತನಾಡಿ ಏನು ಸಾಧನೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಆಗಬಾರದ್ದು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಮಾಡಿರಲಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಶಹಾಸಗಿರಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದನ್ನು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ರೆಮಿಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಏನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ—ಸುಮಾರು ಎರಡು ಗಂಟೆಯಾಗಿರಬಹುದು—ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಅಗೌರವವಾಗಬಾರದು, ಅವರು ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರು, ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ನುಣುಚುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ನಮಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಶೂರರಾಗಿ ಬನ್ನಿ, ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ತನ್ನಿ, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗಿ ಬನ್ನಿ, ನಾವು ಸೈನಿಕರಾಗಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಏನು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ನೀವು ಹೇಳಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ತೋಡಿಕೊಂಡಿರಿ. ಅಲ್ಲ ಹೋದೆ, ಇಲ್ಲ ಹೋದೆ, ಅಲ್ಲ ಅದು ನಡೆಯಿತು, ಇಲ್ಲ ಇದು ನಡೆಯಿತು, ಏನೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಮುಂದಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜನತೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ನೀವೇನೋ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರ ಬಹುದು, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಜನರಲ್ ಇರುತ್ತಾನೆ, ಆತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಾರ. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಂತಹ ನಿಮ್ಮ ಭೀತಿ ಯನ್ನು ಬಿಡಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ಶೂರರು ಇದ್ದಾರೋ, ಧೀರರು ಇದ್ದಾರೋ, ಯಾರಿಗೆ ಜಯ ವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿ, ನೀವೂ ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಒಂದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ, ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ—ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ—ಪರ್ಸನಲ್ ರಿಲೇಷನ್‌ಶಿಪ್ ಕಡೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಪರ್ಸನಲ್ ರಿಲೇಷನ್‌ಶಿಪ್ ಯಾವಾಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾಡ ಇದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸ್ವರ್ಣಯನ್ನು ತಿನ್ನಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಕಟ್ಟಿ ಮಾತಿಂದ ಬೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಿನ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೂಕಹಾಕಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಸಹ ಇದು ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಪಾರ್ಟಿ, ಪಕ್ಷ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಆ ರೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದನ್ನೂ ಪರ್ಸನಲ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಏನೇನು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬೆಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡ ಜನತೆಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸತ್ಯ, ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು.

ನೀವು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಈ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತೀರಿ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ನಿಮಗೆ ಈ ಕಷ್ಟ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು, ಜನ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ದುರ್ದೈವ. ಈ ಬೆಳಗಾಂ ಪ್ರಶ್ನೆ 1955ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಇದೆ, ಇವತ್ತಿನದಲ್ಲ. 1955ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಂತ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಬೆಳಗಾಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಡೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದುಹೋಗಿದೆ. ಅಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಯಾವಾಗ 1956ನೇ ಇಸವಿನ ವೆಂಬರ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಕನ್ನಡ ದೇಶ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೋ ಅವತ್ತಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಅಂಗ ಬಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡವರು ಆಗಿರಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಫಲವಾಗಿ ಇಂದು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯಲ್ಲಾ ನನ್ನನ್ನು ರಾತ್ರಿ ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ನನ್ನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ರುಜು ಮಾಡಿಸಿದರು ಎಂದು. ಆದರಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವೇಮಕ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದೇನೇನು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆಪರಾಂ ಆಗಿಹೋಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಖಿಲಾಭ್ಯ-ವಿಭಾಗವಾಗದೇ ಇದ್ದಂಥ—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಾಗ್ ಏಕೈಕ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾಗಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಾಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶ, ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಂದಾದರೂ ಬಂದಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಒಳಗಿನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೇಲೆ ಹೋದಾಗ, ಅವರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಇದು ಸುಸಮಯ, ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ “ಇದರಾ ನಾನು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಿ ಪಾಟೀಲರವರ ಕಡೆಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ವಿರೋಧಿ ಪಾಟೀಲರವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದರೆ “ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿ” ಎಂದು ವಿರೋಧಿ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದರಂತೆ.

ಶ್ರೀ ವಿರೋಧಿ ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ನಿನ್ನ ತಾನೇ ಅರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಭೂಷಣವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ರುಜುವಾತು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

SRI VEERENDRA PATIL.—Sir, I humbly submit that the hon. Member may be asked to produce proof.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—It is not a figment of my imagination; it is not a concoction. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದಾಗ 4-5 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರು, ಅವರ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿರಿ.

ಶ್ರೀ ವಿರೋಧಿ ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮತ್ತು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಅದನ್ನು ಕಾಂಟ್ರಾಡಿಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿವೆ ಪೂರ್ವ ಇಚ್ಛುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ, ಪೂರ್ವ ಇಚ್ಛೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ನನಗೆ ಕೇಳಿದರಂತೆ, ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನಂತೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಇದ್ದಾರೆ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ.

ಶ್ರೀ ವಿರೋಧಿ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುವಂಥದ್ದು ಈ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂದಿರ ಇದ್ದಹಾಗೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದದೂ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಸ್ವಯಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಷನು ಮುಂದೆ ಹೋಯಿತು. ಅಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಫೈರ್, ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಾಯಿರೆ ಆಗಿ ಬರಲಾರದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಸ್ವತಃ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಬೆಟ್ಟು ತೋರಿಸಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕೂಡಾ ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯಬಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಇದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಪ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತೂಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳಾಂತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಎಂದು ಶಬ್ದ ಒಳನಿದರು. ಅವರವರ ಒಳಾಂತರ ಏನೇನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು, ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಮುಖಂಡತ್ವ ವಹಿಸಲಿ, ಇಂಡಿಕೇಟ್, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಎಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ, ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಆಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಲಿ, ಅಥವಾ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರೇ ತಪ್ಪುಮಾಡಿರಲಿ, ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಅವರು ಏನೇನು ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಬೆಳಕು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, I have demanded evidence from hon. Member Sri Siddaveerappa.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The evidence is oral. If you want, let us go together and have it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಸುಳ್ಳು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ಒಂದು ದಿವಸದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನವು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸ್ವತಃಯೊಂದು ಸಲವೂ ಏನೇನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಸಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಪೊತ್ತು ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಈ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಪೊತ್ತು ಇವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವ ಆಪಾದನೆ ಏನಿದೆ ಅದು ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತು ಬಹಳ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಟ್ ಸೇಟ್.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಂತಹ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ? ಅದೇ ರೀತಿ ನಾನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

Mr. SPEAKER.—The point raised by the Hon. Chief Minister is that when a personal allegation is made against anybody, it should generally be supported by evidence.

Sri K. H. PATIL.—Will that rule be made applicable to my hon. friend Sri Bommai also ?

Mr. SPEAKER.—My only request to the Hon. Members is to avoid personal allegations. The cause for which we have met here is to decide on what action we should take in the present circumstances.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಥೇಂಬರ್ಸ್‌ಗೆ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸುಪ್ರಭಾತವನ್ನು ಹಾಡಿಯೇ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಮಾನ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಕರೆದು ಕಿವಿಯಿರಿಸಿ ದರೂ ಹೇಳಿಬಿಡಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ಮೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಇಂತಹ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಜನತೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಯಾವಾಗ, ಎಂದು, ಯಾರ ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ ನನಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಹಾಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರಿಗೆ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಫೋರ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Mr. Veerendra Patil is nothing but the shadow of Nijalingappa. ಅವರು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಬ್ಯಾಕ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನಗೆ ಮತ್ತೆ ಎನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈವೊತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪುರಾವೆಗಳು ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳುವಂಥದ್ದು ಅವರ ಧರ್ಮ, ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಆಪಾದನೆಗನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. I want to know what he has to say in support of this allegation.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಗಾಂಧೀರವರಾದ ವಿಚಾರ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಆಪಾದಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒರೆಯಾಗಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಬರವಣಿಗೆ ಯಿರಬೇಕು ಇಲ್ಲವೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ನಿಜ. ಇಡೀ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಜನತೆಯಿರಾ ಇವತ್ತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು. ಇದು ಮುಂದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾಜನ್ ಎರವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸಿದಂಥ ರೀತಿನೀತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲದಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್)

ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಾವು ಮಹಾಜನರು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೇ ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಧಾರಂಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿ ಎಂದು.

Mr. SPEAKER.—Unnecessary points are being raised. Some procedure has to be adopted.

Sri R. DAYANANDASAGAR.—You have no patience to sit and hear the members.

Mr. SPEAKER.—I can understand an hon. Member asking for clarification, but he cannot go on making a big speech.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪೇರಪ್ಪ.—ಈ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ತಮ್ಮ ಪದವಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಒಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಇವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯನೇ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಪುನಃ ಅದರಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿದರೆ ಇವತ್ತೇ ನಾವು ಈ ಜಾಗ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಿ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಮಾತು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಕ್ಷೀಭೂತವಾದ ಅಧಾರ ಅಥವಾ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಅದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಿ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಜನತೆಗೆ ಏನೋ ಮಾತು ಹೇಳಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ದೂರಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಪುರಾವೆಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಜನತೆ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಚೆಕಯಿಂದ ಹೇಳುವವನು ನಾನಲ್ಲ, ಹೇಡಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ರಾಯರ್. ನಾನೂ ಸಹ 30 ವರ್ಷಗಳ ರಾಯರ್‌ಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಎವಿಡೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ಒರರ್, ಇನ್ನೊಂದು ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್. ಒರರ್ ಎವಿಡೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಏನು ಬೆಲೆ ಇದೆಯೋ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಎವಿಡೆನ್ಸ್‌ಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಒರರ್ ಎವಿಡೆನ್ಸ್‌ನು ನಾವು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಪದವಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ...

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಏನು ಒರರ್ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪೇರಪ್ಪ.—ನೀವು ಹೇಳಿ. ನಾಳೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪುರಾವೆಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜಯರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ನೀವು ಸರಿಯಾದ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪೇರಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ತೋರಿಸಿದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಈಗ ಈ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು. ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಇನ್ ಟೋಟೋ ಇಂಪ್ಲಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಗದೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ತೀರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನೋಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಎರಡು ಕಡೆಯವರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದತ್ತು ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ತರಹ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ, ಈ ತರಹ ವಾದದಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ನೋಡತಕ್ಕ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ನಾವು ತೆರೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗೆ ಲವರೇಶವಿದ್ದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮಗೆ ಆತ್ಮಗೌರವ ಇದ್ದುಪ್ಪದ್ದಲ್ಲ, ಈಗಿರುವ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಏನೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. ಅದು ಒಂದೇ ದಾರಿ. ನಾವು ಇವೇ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಮೈಸೂರು ಶಾಸನಸಭೆ ಇಂತಹ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲ, ಇವರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಇಂತಹದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಜನರೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಣಕಿಸುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಆತ್ಮಗೌರವ ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ಇದೊಂದೇ ದಾರಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಶಾಸಕರೇ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬೆರೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಜನತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟಾದರೂ ಶಾಸಕರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಬರುತ್ತದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅನುಮಾನವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಪ್ತ ಅಪನಂಬಿಕೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು ಕೇಂದ್ರದ ಆಡಳಿತ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಹಾಗೂ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಒಂದು ಆಕ್ರೋಶವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶಾಸಕರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇವತ್ತೇ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಲಿ, ಇಡೀ ಶಾಸಕರೂ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿ. ಆಗ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಗೌರವ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನುಮ್ಮನೆ ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಈ ಸಭಾ ನಾಯಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಉಂಟು. ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್ ಅವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದಂಥ ಮನುಷ್ಯ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ, ನನಗೆ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆದ ವಿಷಯ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅವರು ಇಡಬೇಕು.

4-00 P.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ನಾವು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ಹೇಳಿದರು. ಇವರು ಕುರ್ಚಿಗೂ ಅಂಗಿಗೂ ಹೊಲಗೆ ಹಾಕಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಾವು ದಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಕೃತಿಯಿಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅವರ ಮಾತಿನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ನಾನು ಅನುಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ)

ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಬಹಳ ಪಳಗಿದವರು. ಇವರ ವಿಚಾರ ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು 200ಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರ ಹಲವು ಡೆಲೆಗೇಷನ್‌ನು ಇವರು ಡೆಲ್ಲೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ನಾನು ಇವರಲ್ಲಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಹ್ಯಾಮನ್ ರಿಲೇಷನ್‌ಷಿಪ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಸ್ ಬೆಟ್ ಬೆಟ್, ರಾಪ್ ಬೆಟ್ ರಾಪ್—ಅಂದಹಾಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಏಕೆ ಅಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು? ಏನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹುಟ್ಟಿದರೇ? ಆಮೆತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ 40 ಜನರ ಒಂದು ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಡೆಲ್ಲೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯರು ಕೂಡ ಇದ್ದರು. “ನೀವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮಹಾತಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ “ನಾನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇನ್ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಮರಾಠಿಯವರಿಗೆ ತಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಏನೇನು ಬೇಕೋ, ಅದು ಬೇಗಾಂ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿರಲಿ, ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಇದು ಒಂದು ಸಹಜವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾಗಿದೆ. ಇವರು ಏನು ಹೇಳುವದೆಂದರೆ, “ನೀವು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿ ಮೆಂಟನ ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ” ಎಂದು. ಇದು ಇವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ಇದರ ನೆಪ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಉರುಳಿಸ ಬಹುದು, ಎಂದು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಈ ಬಿಲ್ ಬಂದರೆ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ಆಗ್ನಿ ಮುಂದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮೈಗೆ ಕೊಡದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ಅವರ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜಟಿಲವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಇವರ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿದ್ದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರು ಆ ಕಡೆಗೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರು ಈ ಕಡೆಗೆ. ಹಿಂದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಭಾಷಾ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶ ಇಬ್ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಮುಂಬಡರಾಗಿದ್ದ, ನೆಹರೂರವರು, ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಮತ್ತು ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರ:—ಇವರಲ್ಲಾ ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂದರೆ ಎಮೋಷನಲ್ ಇಷ್ಯೂ ಬಂದಾಗ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟುಮಾಡು ವಂತೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಒಪ್ಪನೆ ಇಷ್ಯೂ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಮಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಡಿ ಎಂದಾಗ, ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮತದಿಂದ ಆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಪಾಸಾಯಿತು. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಾರೆಂದು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಎಷ್ಟೋ ರಸಿಸ್ ಮಾಡಿ, ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು—ಹೀಗೆ ನೂರಾರು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತ ನಾಡಿ ಇದನ್ನು ಬಿಗಿಹರಿಸಿ ಎಂದಾಗ, ಇವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಜಪವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಳೆಗೆ ನಾನು ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಒಂದು 5 ವರ್ಷದ ಮಗು ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಿನ್ನಲು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಚಪಾತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಆಗ ಒಂದು ಕಪಿಯು ಅದನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿತು. ಅದರ ಆ ಮಗು ತನ್ನ ಮುಪ್ಪಿಯನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ತಾಯಿ “ಬಡೋ, ಕಪಿ ಕಚ್ಚೀತೋ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಮಗು ಮಾತು ತನ್ನ ಮುಪ್ಪಿಯನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ಆ ಕಪಿಗೆ ಹೊಡೆದೆ, ಆಗ ಆ ಕಪಿಯು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಡಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಪಿ ಮುಪ್ಪಿಯಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ನೀವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಮತ್ತು ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತತ್ವಿಕಗಳ ಮುಖಾಂತರವೂ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಹೇಳುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಯಿತು. ನಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾಪ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ನೇತೃತ್ವ ಹೋದಮೇಲೆ ಈ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನೇನೋ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಬೇಡ. ಅದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೂರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಬಾಳುವವರು. ಅದರಿಂದ ಬೆಳಗಾಂ ಹೋದರೂ ಹೋಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಿ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ರೈಲ್ವೆ ಬೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮನೆಯ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ, ರೈಲ್ವೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂದಾರವರ ಮನೆಯ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಶ್ರೀ ಬಾಬು ಜಗದೀಶನವರಾಂ ಅವರ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಪುಡಿ ಕಾಸುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಸಿರುವ ಆಸ್ತಿ. ಅದನ್ನು ಸುಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯ. ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತರುಣರು, ಯುವಕರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ನಾಯಕರಾಗ ತಕ್ಕವರು. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲುಕ್ಮಾನು ಆಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೈ ಎತ್ತಿದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಕೆಲವರು ಅವರಿಗೆ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತರುಣರ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಈಗ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ನೀವು ಮಾಡುವ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಗುರಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಅವಾರ್ಡನ್ನು ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಘೋಷಣೆ ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ಏನು? ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಯವರನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರಿ? ಅವರು ಏನು ಕೃಷ್ಣ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ? ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ದತ್ತು ತಂದೆಯವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳು 22ನೇ ತಾರೀಖು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹಿಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

“Mr. S. Nijalingappa, President of the Organisation Congress, said here today that he would welcome bilateral talks between the Chief Ministers of Mysore and Kerala to settle the Kasargod issue. He pointed out that so far, no talks were held between the two Chief Ministers on this issue although the Chief Ministers of Maharashtra and Mysore had met several times to discuss the Mahajan Commission Report. Mr. Nijalingappa might be writing to Mr. Veerendra Patil on this question shortly.

While Mr. Nijalingappa is strongly against Parliament considering the Mahajan Commission Report at this stage, he is confident that justice will be done to Mysore. The chances are if Mysore and Kerala could come to an agreement on Kasargod, Mysore would receive the support of Kerala on the Belgaum issue. Mr. Nijalingappa firmly believes that it should still be possible to settle the border dispute by a process of give and take.”

ಇದು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಫೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸಂಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರಿ? ಅದೆಲ್ಲವೂ ಏನಾಯಿತು? ಭಾರತ ಯುದ್ಧ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ)

ವಿನಾಯಿತು ? ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಿಮಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮನ್ನೆರಾಳಿ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದೂ ಬೇಡ ಎಂದರೆ ನಾವೇ ಅದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗಳಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕನ್ನಡಿಗರು ಇದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಎಮೋಷನಲ್ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ? ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಜ್ಯದ ದಾಹ ಜಾಸ್ತಿ. ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಧರು. ಹಿಂದಿನ ಪಕ್ಷಜಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯ ವಿಶ್ವರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಪ್ಪು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಬಿಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗಡಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಈ ಇಷ್ಟೂ ಅನ್ನು ರೈಜ್ ಮಾಡಿ ಈಗ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಿಮಗೆ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡೋಣ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಉಗುಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಮೃತ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಮಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾರ ಹಂಗಿಗೂ ಕಾದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಮೀರಿಸಾಧಕ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರು ಮೊನ್ನೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಯೋಧರು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಮೋಷನಲ್ ಆದಾಗ ರೀಸನ್ ಎಲ್ಲೆಯೇ ಹೊರಟು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಚಳುವಳಿಯು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗುಗಣ್ಯರು. ಮೊನ್ನೆ ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಾರನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

“ The Kannadigas would not brook any injustice to Mysore on its border issue with Maharashtra and they would launch a Statewide Civil Disobedience Movement including no-tax campaign, Mr. G. V. Hallikeri, warned the Centre here yesterday.

“Mr. Hallikeri, who was presiding over a largely attended public meeting, said that Kannadigas might even think of seceding from the Indian Union.”

What a heroic statement !

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅದೇ ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಕೂಡ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು 30ನೇ ತಾರೀಖು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾನೇ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಟ್ರೀಯಿಂಗ್ ಆರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ತಾವು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. We have taken oath under the Constitution (Schedule III). ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ಆ ರೀತಿಯ ಪ್ಲೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. It is sedition to say like that. You ought to have taken action against him. Is it not failure of duty on your part ? ಇದೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರ ಮನೆಯ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ತಾವು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಚಳುವಳಿ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಚಳುವಳಿಗಾರರು

ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟರು, ರೈಲು ಬೋಗಿಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟರು. ದಿನಚರಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದ್ ಆಗಿದ್ದವು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಈ ಚಳುವಳಿಯಿಂದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲ ಅಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ತಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾರಾಯಕ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನು ಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ತಲೆಯನ್ನೇ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ. ಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ತಾವು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯ ವಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದು ಹಿಂಸಾರೂಪ ತಾಳಿತು. ಮೊದಲೇ ತರುಣರದು ಬಿಸಿ ರಕ್ತ. 10 ಅಡಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಜಂಪ್ ಮಾಡು ಎಂದರೆ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸದೆ ಕ್ಲಿಚೋದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಆಫೀಸ್ ಕಛೇರಿಯ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಪೊಲೀಸಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಬಂದು ಯಾವ ಕ್ರಮ ವನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾದು ಕೂತುಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಪಾಲಂಟಿಯರ್ಸ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಣ್ಣು ತರಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಪೇಂಟ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಲಿ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಯಾರು ಬಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಬಿಡಬೇಡಿ. ನಾವು ಧರ್ಮದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ, ನೈತಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರಾಜಕತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅದರ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಜನರು ನಾನಾ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಒಂದು ಕನಸೂ ಕೂಡ ನನಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಏನು ವೀಕ್‌ನೆಸ್ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಸುಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿದ್ದ 5 ಜನ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಏನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಆ ಪೊಲೀಸರು ಹೆದರಿ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಬ್ಲರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ, ನ್ಯಾಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ, ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರತಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರ ಬಳಿ ಮಾತನಾಡುವ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಒಂದು ಪೆಸ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ತಾ : 30-11-1970ರ ಡೆಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. It is not a press statement. It is like this :

“ Chief Minister Veerendra Patil of Mysore has deplored the general deterioration in Centre—State relations with the

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪ)

warning that "a day might come when different houses and bhavans of the States in New Delhi are constrained to assume the character of embassies."

"Writing in a New Delhi Periodical, Mr. Patil spotlights a series of points of friction between the States and the Centre and cautions against a slide to 'calamity.'"

ಇದೇ ರೀತಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸೆಂಟರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ರಿಲೇಷನ್‌ಷಿಪ್ ಕೆಟ್ಟದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಹಿತೇಂದ್ರದೇಸಾಯಿ ಅವರು ಕೂಡ ಇಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಬರದಂತಹ ಪಿಡುಗು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಸೆಂಟರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ರಿಲೇಷನ್‌ಷಿಪ್ ಕೆಟ್ಟದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ ಸಿ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಐಯ್ಯರ್ ಅವರು ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಏಟುತಂದರು. ಈಗ ನೀವು ಎಂಬೆಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಾ? ಎಂಬೆಸಿ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ರಿಲೇಷನ್‌ಷಿಪ್ ಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಕೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಾವರಿನಿಟಿ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾರಾಯಕ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರೇನು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ಏನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅವರದ್ದು ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಧಾನಮಂತ್ರಿ ಪಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡೋಣ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏಕೆದಮ್ ಸೆಂಟರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ರಿಲೇಷನ್‌ಷಿಪ್ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅದರ ಬುಡಕ್ಕೆ ಬಿಸಿನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಇದರ ಮೇಲೆ ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರು ಬಹಳ ಆವೇಶದಿಂದ ಇಲ್ಲ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿ ಎನ್ನುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪ.—ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ ನವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಲಿ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ನರ್ವ ಎಥವಾದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಹೃದಯ ಬಿಟ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಯಾರೂ ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ರಾಜಕೀಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಜನ ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಪಕ್ಷವೇ ಇರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಪಕ್ಷವೇ ಇರಲಿ, ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೇರಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತು ತಾವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಬರಲು ತಯಾರಿ ದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಇವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿ, ಅವರು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖಂಡತ್ವ ವಹಿಸಿ ತಾವು ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ರಾಮನಿಗೂ ಸೀತೆಗೂ ಏನಾಯಿತು ಅದರಂತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿಯಾದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮನ್ನು ರಾಮನಿಗೂ ಸೀತೆಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ತಾವೇನೋ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ತಯಾರು ಆಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ನನಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಬರಬೇಕು, ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ತಾವು ಹೇಳಿರುವ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸಮಂಜಸವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರು ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾತಾಡುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ತರುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಕಾಲದಲ್ಲೇ ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ನನ್ನ ಜೊಬ್ಬನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಂಡಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೂಕು ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ. ನಾವೇನೂ ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿರೇ ವ್ಯಾಕೂಂ ನಂತೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವಾಗ ಸರಕಾರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಕನ್‌ಫ್ಯೂಸ್‌ ಥಿಂಕಿಂಗ್ ಇದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌(ಒ) ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಲೀಡರ್ ಶ್ರೀ ಗುರುಪಾದಸ್ವಾಮಿಯವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು:

“This Mahajan Report has outlived its time. It is time-barred.”

Thereupon one vigilent member from Maharashtra got up and stated that if it is true, let us take it *de novo*. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಂ. ಇಮಾಂರವರು ಜಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದವರು, ನನಗೆ ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅವರ ಪರಿಚಯ ಇದೆ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು ;

“ I do not know why we are very much worried about it. After all, the Central Government have placed the Mahajan Commission Report before Parliament. The Maharashtrians were telling that it is dead and that it is thrown into the dust bin.”

ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂತಹ ನಮೂನೆಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಇದರಿಂದ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್. ಇದು ಒಂದು ಸೌವರಿನ್ ಬಾಡಿ ಎನ್ನುವುದು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಇತರರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಕೂಡದು ಎಂದು ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಬೆಳ್ಳಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ)

ಬೊಂಬಾಯಿಲ್ಲ ಬ್ರೇಕ್ ಫಾಸ್ಟ್, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಲಂಚ್ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಬಂದು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ಇಂದು ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಆಗಿರಲಿ. She is a mortal. She is a political being. She is not divine being ಅವರೂ ಮನುಷ್ಯರೇ. ಅವರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಬಿಸಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗೇನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಭಯ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಂದು ಸಬ್‌ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಏನಾದರೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇಂದು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇದರಿಂದೇನು ಆಕಾಶ ಕಳಚಿ ಬಿತ್ತೇನು? ಈಗೇನಾಗಿದೆ: The whole thing is open. Pandora's box is opened. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 2, 3 ಮತ್ತು 4ನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಇದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಇದನ್ನು ಅವೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೆಕ್ಕಲ್ಲವೇ? They are sovereign. They can do and undo anything except turning a man into a woman and a woman into a man.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಪಂಜಾಬು ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದರೇ? ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಾ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರ ವರದಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಕಾರವೇ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದೆ ಇಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಈ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ತಂದು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ರಾಯರು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಆಗ ತಾರಾಸಿಂಗ್ ಎನ್ನುವವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಆಗಿ ಕುಂಡ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಫತೇಸಿಂಗ್ ಎನ್ನುವವರು ಒಂದುಕಡೆ ಆಗಿ ಕುಂಡ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆಗಿ ಕುಂಡ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಏನಾದರೊಂದು ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಎಲ್ಲವರಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಜನು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಆಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಮನೋದೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮನೋದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಬರಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಈ ಗಡಿ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಬೇಕೇ ಏನು: ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಏಕೆ ತರೆ ಕಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಬಹಳ ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನವರು ಸೌಮ್ಯ ಸ್ವಭಾವದವರು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಾರ ಇದೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. It is purely for political purposes ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆ ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಲೇಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ಪೆಂಜಾಬು ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ನೇರವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ಪ್ರಾಂತದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಬಗೆಹರಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಸವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಆ್ಯಂಗರ್‌ನಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಏನು ಸಚ್ಚಿನ್ ಕೊಟ್ಟರು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲರ್-ನೇಟಿವ್ ಸಚ್ಚಿನ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರ ಔಪಧಿಯೂ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಜಿಕರ್ ಆಪರೇಷನ್ ಆಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರಿ, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಕ್ಯಾನ್ಸರಗೆ ಸರ್ಜಿಕರ್ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೂ ವಾಸಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. (ನಗು).

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಗುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಕೊನೆಯ ದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ, ತಮ್ಮ ಮುಖಂಡರಿಗೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ತಪ್ಪುಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟರೆ ಮುಂದಿನ ಭಾವಿ ಜನಾಂಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅದಕ್ಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಪುನಃ ನಿಮಗೆ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕರಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ಯಾರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆಯೋ ಅವರು ಬರಲಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜರಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹೀರೆಮಠ್.—ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಪುನರ್ರಚನೆ ಆದರೆ ತಾವು ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೀವು ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ನಂಬಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹೀರೆಮಠ್.—ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನೀವೆಲ್ಲಾ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ. ನಾವು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ತಿಂಗಳು 20ನೇ ತಾರೀಖು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಗಂಡಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಂತೆ ಈ ರೀತಿ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಒಳಿತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಗೆ ಉದ್ಭವಿಸಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಬಿಲ್. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ವಲ್ಲಭ ಪಂತ್‌ರವರು ಉಚ್ಚಲವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಾಕು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾರೂ ಎತ್ತಬೇಡಿ. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಸುಖವಿಲ್ಲ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಎಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯರೇ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನವಂಬರ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ವಿಶಾಲವಾದಾಗ 1956ನೇ ದಿನಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸೇರಿತ್ತು. ನಾನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಡರ್ ಸ್ಪೀಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪ ವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಂಗಪ್ಪನವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಮೊದಲು ಯಾವಾಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

“A large chunk of Marathi areas have come into Mysore. If they wish, they may remain with us. So long as they are with us, we will treat them properly.”

ಈ ವಿಚಾರ ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಪ್ಪು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾವು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ. ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಬಹಳ ಚತುರರು, ಜಾಣಾಕ್ಷರು, ಅವರನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ. ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಿಮಗೆ ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಎಷ್ಟು ಸಲ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆಂದು ರೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಹೇಳಲೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಏಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ! ನಮ್ಮನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ನಾನು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ನಾಯಕರನ್ನೂ ಕೂಡ ಕರೆದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅವರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ಬೇಕಾದರೂ ನಾನು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಬರುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅವರ ಸಂಗಡ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ, ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾನೀಗ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸಮಾಪ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದ ದಿವಸ. ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ. In all seriousness and with all the sincerity at my command, I have implored the Chief Minister to see that a remedy acceptable to all sections of the House is found. But I personally feel that the only remedy that suggests to me is the one that has been suggested by the hon. Member Sri Sivappa. That seems to be the only sovereign remedy to make the Centre open its eyes. Unless and until we do it, the Centre will not appreciate our stand. I do not know whether I will be able to convince every hon. Member of this House. As regards the remarks made by my good friends Sri Bommai and Sri Wali, I shall pass them on to my friends Sri Devaraj Urs and others so that they may tackle them. ಅವರು ನಮ್ಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅರಿಕೆ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಬೆಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿರತಕ್ಕ, ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು-ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು-ಕೇರಳ ಗಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತೀರ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ, ಅದರ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ, ಈ ಸಭೆಯು ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯು ಅಕ್ರೋಶವನ್ನು ಕರಳಿಸಿದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಮೈಸೂರಿನ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಶಿಫಾರಸು ಮತ್ತು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಯಾವ ರೀತಿ ರಚನೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಂದಿನ ದಿವಸ, ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಏರ್ಪಾಡಾದಾಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಿತ್ತು. ಆ ಹೊತ್ತು ಏಕನದಸ್ಯ ಆಯೋಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿತ್ತು. ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆ ಹೊತ್ತು ಏಕಪಕ್ಷೀಯ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅದರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಆಖ್ಯಾರಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮರಾಠ್ಯದವರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆ ಆ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಯಾವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕಮಿಷನ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿತೋ, ಆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಹೊತ್ತು ತನ್ನ ಕೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದಂಥ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಮೇರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾನೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಿರುವಾಗ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಕನಡ ಬುಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ವರದಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ವಿಚಾರ ಪುನಃ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಇನ್ ಟೋಟೋ ಎಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಆ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇತರರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಮತ್ತು ಮಹಾಜನ್ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಕ್ಕೂ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದು, ನಾವೂ ಅವರು ಯಾವಾಗ ಕರೆಸಿದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿನ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸಹಕಾರ ಬೇಕೋ ಆ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಪನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅವರ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಶಾಸನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಹೊತ್ತು ಒಂದು ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪವರು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶಾಸನ ಸಭೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದವೋ ಅದು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಯಾಗಿದೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಈಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಏನೊಂದು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತೋ ಆ ಶಿಫಾರಸುಗಳೆಲ್ಲ ಗಾಳಿಗೆ ಹಾರಿ ಹೋಗಿವೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಯಾವ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಶಿಫಾರಸು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಆ ತೀರ್ಮಾನ ಗಾಳಿಗೆ ಹಾರಿಹೋಯಿತು.

5-00 P.M.

ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೂಪ ತಾಳುತ್ತದೆಂದು ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಸಭೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯ, ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವ ತೀರ್ಮಾನ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ಬೆಲೆ ಯೇನಿದೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಉತ್ತರವೇನು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಇಂದು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್)—ಈ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತ ಕಾಪಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವೇನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯಿದೆಯೇ ಹೊರತು ನಾವೇನೇ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿದೆಯೇ ಎಂಬುದೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡು ಮೈಸೂರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ವಿಷಯ ಪರಿಚಯಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ತಂಡಗಳು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೊಗಿ ಅನೇಕ ಮುಖಂಡರು, ಪ್ರಧಾನಿಯವರು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಮೈಸೂರಿನ ಸರಕಾರಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದು ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೆರಸುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ನಿಯೋಗ ಹೋಗಿ ಕೈರಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಪಕ್ಷವೇ ಆಗಲಿ, ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೈರಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಬಿರುವಷ್ಟು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮವರಿಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇಂದು ಮೈಸೂರಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಭಾವ ಎಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಇಂಡಿಯಾ ಡೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ರೂಢಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿರುವ ನಾಯಕರಿಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿರುವ ಮುಖಂಡರ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಕರ್ಣಾಟಕದೆಯೇ ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಈಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಲ್ಲ ನಾಯಕತ್ವದ ಅಭಾವವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು 9 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಖಬರ್‌ದಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು, ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದರು, ಅಂದು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಮತ್ತು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದರು. ವರದಿ ಬಂದ ತ ಣ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಇದು ಇಷ್ಟು ಉಲ್ಲಾಸ ಸುಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗಳೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದಾಗ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ಬಹುಮತವಿತ್ತು. ಅಂದು ಮನಸ್ಸು

ಮಾಡಿ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾನು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಂಟ್ರೋಲಿಂಗ್‌ಮಾನ್, ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿರುವುದು, ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಮಸೂದೆ ತನ್ನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಮಗೆ ಬಹುಮತವಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನ ಸರಕಾರವಿದೆ, ಮಸೂದೆ ತಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜಗಜ್ಜೀವನರಾಂರವರು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸುಗಳೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದಾಗ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂದು ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿ ಇಂದು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಅವಿವೇಕವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ನೀವು ಹಿಂದೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಈಗ ಮೈಸೂರಿನ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ತಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದ ನಮಿತಿ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಭಯವಿದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮಗೆ ಮುಂದೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದವರು ಮೈಸೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಸರಕಾರ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಖಿಲಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮುಂತಾದವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮೈಸೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ದ್ವಾರಾ, ಎ. ಕೆ. ಆರ್. ಎ. ರಾವ್ ಅವರಿಂದಾಗಿ, ಅವರು ಮೈಸೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ನಮಗೆ ಒಡಿ, ನಾವು ಸರಿಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಭಾವವಿಲ್ಲ. ಅವರಷ್ಟೇ ವಾದಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾಲ್ ಮೆಂಟಿನ ಮುಂದಿಡಲಾಗಿದೆ—ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಲು ಮೈಸೂರಿನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು.

ಧರಣಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನ ವತಿಯಿಂದ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಭಿನಂದನೆ ಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ನಮಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ಇದು ಒಂದು ಮಸೂದೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಂದ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸಂಸತ್ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಸತ್ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಏನೊಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಏಕೆ ಆ ವಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟರು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು, ಈ ವಾದವನ್ನು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಭವನದ ಮುಂದೆ ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಾಗ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಟ್ಟದ್ದು ಸರಿ ಏನೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವಿವೇಕದ ಮಾತು, ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಏನು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡೋಣ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಏನೆಂದರೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು, ಯಾವ ರೀತಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಾವು ಇರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ವಾದಕ್ಕೆ ಬಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಾದ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವತ್ತು ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇದ್ದಾಗಲಿ ಮೇಲೆ ಗಂಡ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಅವರವರ ರಾಜಕೀಯ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ಮಹಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಗೌರವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಜಗಳಕ್ಕೆ ಎಳೆಯಬಾರದು. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಇಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ, ನೀವೇ ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಹೇಳಿದರು ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರೇ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರಿಂದ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಬೃಹದ್ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಇಬ್ಬರೇ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಗೂಡಿ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದ್ದಾರೆ, ಇಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರು ಹೊರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. 1957ರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜರಸರವರು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯ ವರೆಗೂ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ತೀರ್ಪುಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆ ದಿನಸವೇ ಇವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಅವರವರಲ್ಲೇ ಜಗಳ, ದಾಯಾದಿ ಮತ್ತರ ಈ ಒಂದು ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ, ಗೌರವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ದಾಯಾದಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಈ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಅನೇಕ ಜನ ಹೇಳಿದರು ನಾನೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವೈಮನಸ್ಸನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಇದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೈಮನಸ್ಸು ಏನೇ ಇರಲಿ ಅದನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ, ಒಮ್ಮತವಾದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಜನ ಹೊರಗಡೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರಿಂದ ಆ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ನಾವು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕಾಂಟ್ರೊ ವರ್ಸಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕಾಂಟ್ರೊವರ್ಸಿ ಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 4-5 ಜನ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಧಾಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಅವರು ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಅದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರೂ ವಾದ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ಅರ್ಥ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೊಂಬಾಯಿನ ಪೆನ್‌ನವರಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಕಡೆಯವರಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರು, 'ಒಟ್ ಆಫ್ ನೋ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸ್' ತಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಂತಹ ಒಂದು ವಾದದ ಧಾಟಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು, ಇವತ್ತು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯುತರಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ಕೇಂದ್ರದವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ? ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರತಕ್ಕ ನಾಯಕತ್ವ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮೈದಾನ್ ಹೈ, ಫೋರಡಾ ಹೈ ಅಂತ ಹೇಳಿ ರಾಜಕೀಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ಸಾಧುವಾದುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಏಕರೂಪವಾದ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ನಮ್ಮ ಸಭಾನಾಯಕರ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಶಾಸನಸಭೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದಾಗ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದಾಗ ಈ ಸರಕಾರವನ್ನು ಪೇಟೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಈ ಒಂದು ನಿಷೇಧಿತವರಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು, ಏನೋ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ದುರಾಸೆಯಿಂದ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯು ಆತ್ಮ ಗೌರವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈವೊತ್ತು ಕೇಂದ್ರ

ಸರಕಾರ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯುತ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೆಕಲಿಗೆ ಡೆಲಿಗೇಷನ್ ಆಫ್ ಡೆಲಿಗೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವುಗಳು ಪ್ರಧಾನಿ ಯವರ ಜೊತೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ವಾದ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಎರಡು ಸಾರಿ ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ಬೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡು ಸಾರಿ ಹೋದಾಗಲೂ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೆವು. ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಇಷ್ಟು ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸೆಲ್ಯೂಷನ್ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಪುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಎರಡು ಸಾರಿ ಸೂಚಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಅತುರಾತುರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸೆಲ್ಯೂಷನ್ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ನಾನು ಪಟ್ಟು ಬಿಂಡೆ. ಇದು ಕಾಂಪ್ರೋಮೈಸ್ ಸಮಸ್ಯೆ. ಅತುರಾತುರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಹ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಸತ್ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವ ಕೊನೆಯ ದಿವಸ, ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾತನ್ನು ಈಡೇರಿಸದೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಇಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಬಂತು ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮಗೇಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಾನು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒತ್ತಾಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗ ರಾರದು. ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪನೆ ಮೈಂಡ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಇಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಕರ್ತವ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಕ್ಕೋಶ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಕೇಳಿದರು, ಅಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಇವೊತ್ತು ನಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ, ನಾವು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು! ಹಾಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವನು ನಾನು ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಪಕ್ಷ ಇವೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಪಕ್ಷ ಇದೆ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ತಳ್ಳಿಹಾಕಬೇಕು, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲ್‌ನಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಆಡಳಿತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೊಂಚುಹಾಕಿದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಾದರೂ ಆ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕೊನೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಲು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಲು ಕನಡ ಜನ ನಿರ್ದರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಜನ ಕೈ ಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಜನ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಿತ್ರರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪರವಾಗಿ ಏನು ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಬೊಂಬಾಯಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೋಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗರಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನ ಜನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವಂತಹ ಜನ, ಸೌಜನ್ಯಶೀಲ ಜನ, ಸಹನೆಯುಳ್ಳ ಜನ. ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಏನೂ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಿರಿಯ ಶಾಸನ ಸಭೆ, ಹಳೆಯ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಚಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೇ ಆಗಲ, ಅಥವಾ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಬಂಧುಗಳು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಮೈಸೂರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಮಾಪಾಲಿಟನ್ ಔಟ್‌ಲಕ್ ಇದೆ. ಮೆಜಾರಿಟಿ ಕೋಮಿನವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇರಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿರ್ಪಾಡು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಬಂಧುಗಳು ಈ ಒಂದು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಲಕುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಈವೊತ್ತು ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಏನು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ನಂಬುತ್ತಿರುವ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರ ಹಾಗೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಯಾರೂ ಭಾವನೆ ಮಾಡಕೂಡದು. ಇದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಕೇರಳ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜನತೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಸೇರಿಸುವುದನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಈವೊತ್ತು ಭಾಷೆ, ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇದ್ದರೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗಬಾರದ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಹೆದರಿಸಿ ಪಕ್ಕದ ಮದರಾಸ್ ಸರಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರು ಇತ್ತು, ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ತಡೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ಒಂದು ಸಂಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಕಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಏನೇ ಇರಲಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಈ ಮಹಾ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಬರಬೇಕು ಅಂತ ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನೇ ಇವೊತ್ತು ಕೂಡ ಪುನರುಚ್ಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಾನು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಸಾಧನೆಗಾಗಿ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಗೌರವ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಯುವಕರು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಏನೋ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿರಬಹುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆದ ಅವಮಾನವನ್ನು ಸಹಿಸದೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಸಭೆ ತನ್ನ ಪ್ರಣಾಮವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ, ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಗೌರವವನ್ನು, ಕನ್ನಡ ಮಾತೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಡಲು ಹಿಂದೂ ಮುಂದೂ ನೋಡದೆ ದೇಶದ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ದೇಶದ ಯುವಜನರು, ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಕನ್ನಡ ಮಾತೆಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವುದು ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜು ಅವರು ಕನ್ನಡ ಮಾತೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸಲು, ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ರೈಲಿನ ದುರಂತದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವುದು

ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ದೇಶದ ನಾಯಕರು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಸಿದ್ಧವಿರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಬರೀ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೂ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಪತ್ತಾತೀತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಜನತೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು, ಇದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನವಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅದ ರೀತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ನುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಇದ್ದರೂ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅದನ್ನು ನಾವು ಅಖಿಲಭಾರತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ದಾರಿ ಆದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತು ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ (ಹಾಸನ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಅಬಡವಾಗಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧುರೀಣರು ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇದೀ ದೇಶವೇ ಈ ದಿನ ತೊಂದರೆ ಗೀಡಾಗುವಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ. ಮುಂದೆ ಮೈಸೂರಿನ ಇತಿಹಾಸ ಬರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಇದ್ದಾಗುವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಬಾಡನೀಯವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೊಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಇದೀ ದೇಶವನ್ನೇ ತುಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಇದ್ದಾಗದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ತಾವು ಅಂಥವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ನಾನು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವಾಸಿತ್ವ ಮೇಲಿನ ಕೆಯರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಏನು ಆಯಿತು ಎಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಹೊಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಗೆ ಯಾರೂ ಬಾಧ್ಯರಲ್ಲ. ಇವರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಈ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇವರು ಏನೇನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಇವತ್ತು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಡೆದು ಅವರ ಒಳಗಿನ ಗುಟ್ಟು ರಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವಿರಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ಒಂದು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆಂದು. ಇನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ರೋಕಿಸಬೇಕು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರೇ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಬೇರೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಇದ್ದುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕನ್ನಡಿಗರು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರೇ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಯಾರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೂ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ)

ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ಹೋದಾಗ ಅಖಿಲ ಭಾರತ (ಆರ್) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಬಂಧು ವಿಷಯವನ್ನು ಬರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇವೆ, ಇನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ತಂದು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಡಿಸಾರ್ಸ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ, ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಬಹುಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವವೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದಂಥ ಅನೇಕ ದುರ್ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ಏನೇನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ಜನತೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಬೆಂಕಿ ಇಡೀ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾದ ವಿಷಯ, ಕೇವಲ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ವಿಷಯವಲ್ಲ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ, ಗಡಿ ವಿಷಯ. ನಾವೇ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೂ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ನಾಶವಾಯಿತರಾ ಎಂದು ನಾನು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ), ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್)—ಇವರಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಏನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ನಮಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಗುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚವಾಣರವರ ಕುತಂತ್ರ ಫಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಲೋಕಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿ ನಿಜವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು ಮೈಸೂರಿನ ಕ್ಷೇಮಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಲೋಕ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅವರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಕೂಡ ಸತತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು; ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಒಂದಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಮೋಹದ ಬೆರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನೋ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಾದ ಜೆ. ಇಮಾಂರವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಬಂದಾಗ ಹೊರಗೆ ಬಂದರೇನು? (ಆರ್) ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಅವಾಗ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಂತಹ ಮನುಷ್ಯನಾದವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ನಾವು ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುವಂತಹ ಸೌಜನ್ಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ನಿಯೋಗದ ನಾಯಕರಾದ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ನಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮರ್ಯಾದೆ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಇನ್ನು ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಹೇಳಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ಇಡೀ ಸಭೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು, ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ತಂದಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತೇ ಎನಹ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಅದನ್ನು ತಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಲೇಡ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿದ್ದೆವೀರಪ್ಪನವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಲೇಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಲಿಗೇಷನ್ನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಲೇಡ್ ಮಾಡಬಹುದು; ನಾವು ಹಾಗೆ ಹೋದವರು ಸರ್ಕಾರದ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಡೆಲಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಅಲ್ಲ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಿದ್ಧವಿರಬಹುದಾದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ರೋಕನಭೆಯ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಬೇಕಷ್ಟೆ. ಈಗಿರುವಂತಹ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟನ್ನು ವಿಶರ್ಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ರೋಕನಭೆಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಹೋದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣದ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ತೋರಿಸುವುದರ ಕ್ರೋಸೋರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಕಾರ ಕೊಡದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಹ ಭಾಷೆ ಎಂದರೆ, ರೈಲು ನುಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇಲ್ಲ; ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ವೆಸ್ಟ್ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲಿದೆ? ನಾವು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಸೌಜನ್ಯತೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಭಾಷೆಯೇ ಬೇರೆ. ನನಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಪ್ಯಾಕ್ವೆಷಿಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಿತ್ರರು ಯಾವ ಫೋಷಣೆಯ ಮೇಲೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನನ್ನ ಆಪ್ತ ಮಿತ್ರರು. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜೀವನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನ್ನವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹಿರಿಯರು ಇಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗಿನ್ನುತ್ತದೆ.

ಈ ಎಂ.ಇ.ಎಸ್. ಸದಸ್ಯರು ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಮಿಯ ಅನ್ನವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳಿ.

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಸೈನಕ್, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಕದಂ ಇಂಟರಪ್ಷ್ ಮಾಡಿದರು).

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಎಂ.ಇ.ಎಸ್. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೀವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನ್ನವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಿಜವು ಬಂತು. ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ತಿನ್ನುವುದು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಇವರ ಸಮಾಧಿ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಮ್ಮ ಎಂ.ಇ.ಎಸ್. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಂ.ಇ.ಎಸ್. ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಎಂದು ನಾವು ಅವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರೂ ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳು, ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಗಡೀ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಯಾರೂ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವೇನೆಂದರೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಅದು ಇಡ್ಡೆ ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ)

ಆದೇಶ ಏನಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ನೆರೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲೋಣ, ಈ ಸಭೆಯವರು ಯಾವ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Now, Sri Bhola Raghurama Setty will speak. I request Hon. Members to be brief, because I want to give opportunities to all party representatives.

Sri B. P. KADAM.—Will I get an opportunity, Sir ?

Mr. SPEAKER.—As a M.E.S. representative, the hon. Member will get an opportunity.

Sri M. S. KRISHNAN.—May I know whether the meeting is going to be extended because it is already Six ?

Mr. SPEAKER.—I am thinking of extending the time. I would like to extend the time by one hour. In the first round, I want to give opportunity to representatives of Parties.

Sri K. H. PATIL.—I rise to a point of order, Sir. The Chair has given a ruling that it would recognise only one party and one Leader. Now, the Chair is saying that leaders of all parties are going to be given chances to speak. If you are recognising so many parties, I have no objection and every political party should have an established tradition on the floor of the House. But since the Speaker said that he would recognise not more than one party, I rise that point. If he wants to recognise other parties, I have no objection. It is for him to do that. He was also pleased to set out certain criteria for recognising parties and groups in the House. In the face of that, if he gives chance of leaders of parties whose strength is not more than one, it amounts to discrimination. With great respect, I suggest, Sir, that if the Chair is inclined to recognise all the parties, an announcement to that effect may be made, so that we can bear in mind and respect that verdict.

Sri M. S. KRISHNAN.—I am sorry that Sri K. H. Patil has raised this point of order. He must have some tolerance towards other parties. I am sorry to say that the approach of Mr. Patil is thoroughly wrong. The Speaker recognising certain parties to speak in the House and giving opportunity to speak, is quite different from according recognition in the House.

Mr. SPEAKER.—A point has been made that I have recognised only one party, that is, Congress (R) and one group led by Mr. Sivappa. So far as recognition is concerned, it is true that I have recognised only one party and one group. When I stated I shall be giving opportunities to representatives of parties, it does not tantamount to according recognition to them. As the hon. Member knows there are members who represent certain parties which have representatives in the Parliament also. There are representatives of Congress (R), P.S.P. S.S.P., Jan Sangh and so on in Parliament. Therefore, I am giving opportunities

to all those Parties, so that they could express their party's point of view. Otherwise, it will lead to only repetition of ideas. Hon. Member, Mr. Patil should not misunderstand and make a grievance out of nothing.

6-00 P.M.

†ಶ್ರೀ ಬೋಳಾರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾರ್ಕಳ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ತುರ್ತು ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಮಹಾಜನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಏಕಾಯೇಕಿ ಅದನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಕಡೆಯ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಆ ದಿನದ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಸದೆ ದಿನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಗಡಿ ವಿವಾದದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಅದಕಾರಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಏನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಗಡಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಡಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಏನಾದರೂ ವಿವಾದ ಉಂಟಾದಾಗ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದರೆ ಇಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯದ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಸೇರಿಯೇ ಒಂದು ದೇಶವಾಗಿರುವುದು, ಮತ್ತು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿರುವುದು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಡೆಯವರೆವಿಗೂ ಕೂಡ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನತೆಯು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮದಿ ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತತ್ವ. ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ. ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರವೂ ಕೂಡ ಬೆಳಗಾಂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರದೇಶವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆಯ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಮಹಾಜನ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿತು. ಆ ರೀತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇರುವಂತಹ ಗಡಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಅನುಮೋದನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದರ ವರದಿಗೆ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಬದ್ಧವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮೇರೆಯೇ ಮಹಾಜನ್ ಅವರನ್ನು ಈ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಾಜನ್ ಆದರೋ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಕೂಡ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯೂ ಕೂಡ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಸರಗೋಡು, ಬೆಳಗಾಂನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಸಿಟಿ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಮೊದಲಿನ ತೀರ್ಮಾನದ

(ಶ್ರೀ ಬೋಳಾ ರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ)

ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಗಡಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖಂಡರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೇ ಬಾಕಿ ಉಳಿಯಿತು. ಈಗಿನ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಂದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಗಡಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಕೂಡ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ, ಒಮ್ಮತದಿಂದ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಮಣಿದಿರುವುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಕೂಡ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖಂಡರೂ ಕೂಡ ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಳೆದ 22 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಕಡೆ ನ್ಯಾಯ ಪಡೆಯಲು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜನರು ಶಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದೆ ಎಂದು ಜನತೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂಸಾಚಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದೆ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಏನಾದರೂ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೇ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಂತಹ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಾಜನ್‌ರವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುವಂತಹ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಮಹಾಜನ್‌ರವರು ನಮ್ಮ ಕಾನೂನುಗೋಡಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನತೆ ಇವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಂಪ್ಲಿಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇವರು ಬಹಳ ದಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸರಕಾರದ ಕೈಯ್ಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು. ನ್ಯಾಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇದುವಾಗ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಯಾರೂ ಹಿಂವೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಸರಕಾರದವರು ತಂದಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿನ ನಾವು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದುದರಿಂದಲೇ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಇಂತಹ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಬಂದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಇಲ್ಲ, ಹುಳಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಕಾಂಪೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಧಿಟ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಅಡಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇಲ್ಲಿರುವ ನಿರ್ಣಯ ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೇಳಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾರಾಂಶವೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರ ಭಾಷಣವನ್ನೂ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿ ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡು ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವರೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಭಾ ನಾಯಕರಿಂದ ನೀರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ. ಆದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಸಭೆ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಾ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಿಲುವು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮಗಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವಿಷಯವೇ ಆಗಲಿ, ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಪಾರ್ಷ್ವಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಲ್ಲಾ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಾಗ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಮೂಲ ಭೂತವಾಗಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಘಟಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರುವಂತೆ ಆಡಳಿತದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ತತ್ವ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ತತ್ವಗಳಾವುವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾಗಲೂ ಅವರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಎನ್ನುವುದು ಆಯಿತು. ಈ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಕೂಡ ಯಾವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನೋಡಿಸಿದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದವರು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ತತ್ವಗಳು ಏನಿವೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮೈಸೂರು ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನಾಯಿವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳೂ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊಂದ ಸು ಇಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ನಿರ್ಣಯ ಬಂತು ಅದರಿಂದ ಎಂದರೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿತದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದವು. ಹೀಗೆ ಒಪ್ಪಿದಂತೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ, ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪು ಸರ್ಬೇಕೆಂದು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ತಡವಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಮೊದಲು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಪಕ್ಷ ಎಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಪಕ್ಷದವರೇ ಹಿಂದೆಯೂ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಇದರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಇದೆ. ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆಗ ಇದ್ದ ಅಡಳಿತದ ಪಕ್ಷದವರೇ ಬಲವಂತದಿಂದ ತಂದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡುವುದೇ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಂದ್ರದವರು ಇವರನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಬಲವಂತದಿಂದ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಆಗ ಹೇಳಿದರು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎರಡು ಭಾಗವಾಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಎಂದಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರೂ ತಪ್ಪುದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಅವರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದರ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೇ ಬಿಡಿ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಅವರಾದರೂ ಆಗರೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಾ ಇವರು ಎರಡು ಕಡೆ ಗೌರವ ಉಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಇವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಇವರ ಮಾತಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆಗ ಒಪ್ಪಿದರು. ಆದರೆ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಬಗೆ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವರ ನಿಶ್ಚಕ್ರತೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿಲುವೇನು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ಣ ಕೊಡುವಂಥ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಇದೆ. ಆ ಪುರಾವೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡಕೂಡದು. ಆ ಪುರಾವೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತು. ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧೀಯವರೊಂದಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಪರ್ಕ ಇತ್ತು. ಇಷ್ಟೇರಾ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರಭಾವ, ಸಂಪರ್ಕಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ದೊರೈಕ ಬಗ್ಗಿರುವವರು ಯಾರು ಯಾರು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರಾಗಲಿ, ನಾವಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ದೊರೈಕ ಬಗ್ಗಿರುವವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಗುಂಪಿನವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಈಗ ಸೆಷನ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸೆಷನ್ ಕರೆದಿರುವುದು ಏಕೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇವರ ಅಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು, ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು, ಇದು 2 ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಕಾಗದು. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವ ಯಾವಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ, ಆಗ ನಡೆದಿರುವುದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಈ ರೀತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೇ ಎನಿಸೆ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಯಾವತ್ತೂ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನ್ಯೂನತೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಮನೆಯ ನಾಯಕರಿಗೆ, ಸಭಾ ನಾಯಕರಿಗೆ ಇದೆ. ಅವರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅವರ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನೂ ಪರಿಪಾಲಿಸದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕರ್ತವ್ಯ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವೇರಾಗಿದೆ. ಈವೇಳಿನ ದಿವಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗ ಆಗಿವೆ. ಇವು ಒಂದು ಆಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸದೆ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ

ದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಒಂದು ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನೊಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಅದು ಸರಿ ಇದ್ದರೆ ನಾವೂ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಸೇರಿ ಭುಜಕ್ಕೆ ಭುಜ ಕೊಟ್ಟು ಹೋರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದು ನಾನು ಕಾಣೆ. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಕರೆದಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿ, ಜನಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕಿತ್ತಾಟ ತಂದು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಕುತಂತ್ರ. ಈ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಇವೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಲೂ ಈ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪದೇಪದೇ ನಾನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರನ್ನೇಕರು ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಹೋಗಿದ್ದರು. ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಡೆಲೆಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲೂ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಂದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮೊದಲು ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪಾರ್ಟಿ ಮೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಚಾರ್ಕಡಕ್ಕತೆಯಿಂದ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರಬೇಕು. ಚಾರ್ಕಡಕ್ಕತೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ವಿವೇಚನೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ನೀವು ಒಂದು ಧಿಟ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವು ಮೂರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ನೀವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಗುರುಬಿಟ್ಟನಿದರೆ ಅಧಿಕಾರ ದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು, ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ನೀವು ಮುಂದುವರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಬಿಗಡಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇದೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ಕೃಷ್ಣನಂಧಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಈಗ ನನಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿರುವುದು ಏತಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸಿರಿ? ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನಮಗೆ ಸಂತಯ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಒಂದುಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಗಡಿ ವಿವಾದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಬಗೆ ಮುಖ್ಯ, ನೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಬಗೆಮುಖ್ಯ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು? ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಏನು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡ್ಡಸ್ಸು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. "There must be give and take" ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಾಗಿರಬೇಕು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ವಿರಾವೇಶ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಕ್ತ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಬರಡುಮಾತು, ಅದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಸತ್ಯಾಂಶ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಸಹ ಈ ಕನ್ನಡಿಗರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಖಂಡಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ, ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸೇರಿ, ಎ. ಐ. ಸಿ. ಸಿ. ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಮೇಲೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್ ವರದಿ ಬಂದರೆ ಅದೇ ಆಪ್ತರೂ ತೀರ್ಮಾನ, ಅದು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

6-30 P.M.

ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎ.ಪಿ. ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀಯುತ ನಂದಾ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರಿನ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಎತ್ತುವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಘಟನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟೇ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಡುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು? ಒಂದು ಸಲ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಶಾಸನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಪಕ್ಷಪಾತ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಅದು ಈಗಲೇ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಲಾರದು, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ತಳ್ಳಬಹುದು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು, ವಚನಭ್ರಷ್ಟರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ವಚನ ಪರಿಪಾಲಿಸಲ್ಲ, ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ಪಾತ್ರ, ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಹೋದಾಗಲೂ ಸಹ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ, 'this report is not sacrosanct' ಎನ್ನುವ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈ ವರದಿ ಆಪ್ತರೂ ವರದಿಯಲ್ಲ, ಇದೇ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದರೆ ಮುಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರಬಹುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಮೀಷನ್ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು, ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ವರ್ಧಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಣಿದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ನನ್ನಂಥವನಿಗೆ ಸಹ ಬಂತು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಹಾ

ರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೂಡ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್), ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ)—ಈ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಸೇರಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಗಲಭೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗಲಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ರೈಲು ಸುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಬೋಗಿ ಸುಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ವಿವ್ಯಾಧಿಗಳು ಹರತಾಳ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮರವಣಿಗೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಪೊಲೀಸರು ರಾರಿ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಎಲೆಂವ್ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಶಾಂತಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಜನ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸಿದರು, ನಮಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಜನ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಜನ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೀದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಜನ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಜನರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನಾಯಕರಾಗಿರುವವರು ಏನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ 'ಮಗುವನ್ನು ಬಿಗುಟುತ್ತೀರಿ, ತೊಟ್ಟಲು ತೂಗುತ್ತೀರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಅದು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವಿಷಯ, ನಮ್ಮದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಏನು ಎಂದು ಗೊತ್ತು. ಅನೇಕ ಅಧಾರಪೂರಿತವಾಗಿರುವಂಥ ವಲಯಗಳಿಂದ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವುದು ಇದೆ. ನಿವು ಗರಾಟೆ ಮಾಡಿ, ಏನೇ ಮಾಡಿ, ಪೊಲೀಸರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇಸು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಪೊಲೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಗರಾಟೆ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರೇ ಬಂದು ಶಾಂತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ನಾಟಕ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ! ಮೊನೆ ದಿವಸ ಒಂದು ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಗಲಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ವಿವ್ಯಾಧಿಗಳೆಲ್ಲ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸ್ ಅಚ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪತ್ರಿಕಾ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಅಚಾಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಪೊಲೀಸರು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಪೊಲೀಸರು ಜನರ ತರೆ ಒಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪಕ್ಷಪಾತದ ಧೋರಣೆ, ರಾಜಕೀಯವಾದ ಧೋರಣೆ ಪೊಲೀಸರು ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಸ್ವೈಪುಡ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಕಾಟ್ ನಡೆಯಿತು. ಕೆಲಸಗಾರರು ಏನೋ ಕೇಳಿದರು, ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಹೊಡೆದರು, ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ಮ್ಯಾನೇಜರಿಗೂ ಘರ್ಷಣೆಯಾಯಿತು. ಪೊಲೀಸರು, ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರು, ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರು ಬಂದರು. ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕಲ್ಲು ಎಸೆದರು—ಅದು ಸರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ—ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಏಟು ಬಿತ್ತು. ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರನ್ನು ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರನ್ನು ಅಸ್ತ್ರಶ್ರೇಣಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆದರೆ ಒಳಗಡೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ರಾಕಾಟ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್, ಕ್ಲೈಮ್, ಕಮೀಷನರ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್, 300 ಜನ ರಿಸರ್ವ್ ಪೊಲೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಒಳಗಡೆ ಬಂದರು. ನನಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಸಿಕ್ಯಾಪಟೈ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ, ಏನೋ ಉದ್ದೇಶವಿಂದ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿ, ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ಎರಡು ಕಡೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಧ್ಯೆ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರು, ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರು ಹೊಡೆದು ಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. 24 ಜನಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ; ಬಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಗರಾಟೆ ನಡೆದರೂ ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ; ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಂಶಯ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ—ಅಲ್ಲಿರುವ ಹುಡುಗರನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕೇಸು ಹಾಕದೆ ಇದ್ದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಇವರೇ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು, ಗಲಭೆ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಾಟಕವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಶಾಂತಪರಿಪಾಲನೆಯ ನಾಟಕ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಜನ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಎಚ್ಚಿಸುವುದು ಒಂದು ದಾರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ದಾರಿ ಇದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹೋಗುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ದಾರಿ. ನಾನು ಎರಡೂ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ, ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೂಲೆಗೆ ಒತ್ತಿ ಯಾವುದೇ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯದಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆಯುವುದು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಸಾಧನೆಗೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಕುತಂತ್ರ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜರ್ಮನಿ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿ, ಯಾವ ದೇಶವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ. ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಗಳು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಕೋಮುವಾದ, ಜಾತಿವಾದ, ಭಾಷಾವಾದವನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅದಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸೋಣ, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸೋಣ, ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸೋಣ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಸುಗಮವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಈಗ ನಮಗೆ ಇರುವ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಎಂದರೆ, ತಕ್ಷಣ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಏನು ಎಂದರೆ, ಸದ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಮೊದಲು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ ನಾವು ಅವರ ಹಿಂದಾಲಕರಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ದಿಂದ ನಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತೇ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಲಿ, ನಾವು ಕೂಡ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಕ್ರೈಸಿಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲ್ ಬಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಎರೋದ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊರೆ ಆಗುತ್ತರೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಿನ್ನೆ ಅವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಧರಣಿ ಮಾಡಿದರು, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಅದೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು, ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರು ಆಕ್ಟನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಕೂಡ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಕ್ಟನ್ ಏನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಜನರಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೂ ಮಾಡದೆ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕೂಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿ, ನಾವೂ ಕೊಡೋಣ, ಇಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಡೆಡ್‌ಲಾಕ್ ಆಗಲಿ, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲ್ ಬಂದರೆ ಅನಾಹುತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಳಿಸುವರು. ಇಲ್ಲ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಜನರು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವರೇ ಹೊರತು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲ್ ಬಂದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲ್ ಬಂದರೂ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಇರುವ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸೋಣ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡೋಣ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಗದಗ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ವಿಶೇಷ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಕರೆದು ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎರೋದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕರೆದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸರಿಸಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ನಂತರ ಒಂದು ವೇಳೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ

ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದ್‌ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಅಥವಾ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎದುರಿಗಿಡುವುದು—ಈ 3 ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಿಡಿಸಲು ಯಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಅಂಥ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರ ಮನ ಒಲಿಸುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಮೊದಲೇ ಅಧಿವೇಶನ ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸದಸ್ಯರ ಬೆಂಬಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಾಡಲಿ. ಅವರು ಮರೆತರೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಪತ್ರಿಕಾಹೇಳಿಕೆ ಮೂಲಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮೈಸೂರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮನನೊಂದು ಅಧಿವೇಶನ ಕರೆಯಬೇಕು, ಮುಂಬಡರನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಕರೆದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಕೈಮೀರಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇಂದು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಎದುರಿಗೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಈಗ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ಮಾಡುವುದೇನು? ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಮನವೊಲಿಸಿ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅವರು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಾಯಕರಾಗಲಿ ಸಮರ್ಥರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಆಪ್ತ. ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಆ ವಿಚಾರ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗತಕ್ಕವರು ನಾವಲ್ಲ. ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತ್ಯಾಗಕ್ಕಾದರೂ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲರಾಗಿ ರೈಲ್ವೆ ಹಳಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಿಸುವುದು, ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿಸುವುದು ಇಂತಹ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಚಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಪಕ್ಷದವರು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ನರನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ರಕ್ತ ಇರುವವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ನೆಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಪವಿತ್ರವಾದ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ತೊಡಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಿಕರೇ, ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರ ಮಾನ ಉಳಿಸುವುದು ಒಂದೇ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯ? ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಇಂತಹ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎ.ಪಿ. ನಾಯಕ್ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾನ್ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರೆಷರೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚವಾಣ್‌ರವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

“ We have got every belief in your impartiality.”

ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಯಾವುದೇ ಮುಖಂಡರು ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಿವೆ, ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದ ನಮ್ಮದಾಗಿದೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿಯರ ವಾದ ಅದನ್ನು ಮುಂದಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂಬುದು ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಾರವಾಗಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರ, ಮೊಂಡಾಟ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್ ಆದಾಗ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅದನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರೂ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರು ಹೋಗಿ ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಈಗ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿತನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಇದು ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಎಂದು ಏನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲ ಇವೆ, ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಎಂವಂದಿಗೂ ಹಿತವನ್ನು ಮಾಡರಾರರು ಎಂದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದಿರಿ? ಎಷ್ಟು ಜನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಯಾರ್ಯಾರು ನಿಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿದರು; ಯಾರ್ಯಾರು ಮುನಿ ಹಚ್ಚಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. Mysore Ministry is the corrupt Ministry; Mysore Ministry has no locus standi ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ ಅಥವಾ ಸುಳ್ಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆದ ಉಪಡುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲಿ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಅಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಿಂದ ಬಂದವರು, ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಿಂದ ಬಂದವರು, ಇವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಅಭಿಮಾನ ಇದ್ದೀತು? ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗಿಂತ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಡಿಮೆ ಅಭಿಮಾನವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮೈಯಕ್ಕಿ ಕೆಲಸಗಳು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಕೂಡದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಬೊಂಬಾಯದವರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಕೊಂಡು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಬೇಡಿದಂತೆ ಮಹಾಜನ್ ಪರದಿಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಬೆಳಗಾಂನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಆ ಪರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ವೀಕ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ವೀಕ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಬಲಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗ್ಲೋಕೋಸ್ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ತಾವು ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಮಾಡಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ ಬೇರೆ ಇದ್ದರೂ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂತಹ ನಿಲುವು ತಪ್ಪಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House now stands adjourned to meet again on Saturday at 8-30 A. M.

The House adjourned at Seven of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday, the 26th December 1970.